

ГД ГРАНИТ АД - Скопје

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
И
КОНСОЛИДИРАНИ
ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА**

Скопје, април 2023

СОДРЖИНА	Страна
Извештај на независниот ревизор	1-2
Консолидирани финансиски извештаи	
Консолидиран Биланс на успех	3
Консолидиран Извештај за сеопфатна добивка	4
Консолидиран Извештај за финансиска состојба	5
Консолидиран Извештај за паричните текови	6
Консолидиран Извештај за промените во главнината	7-8
Белешки кон консолидираните финансиските извештаи	9 - 45
Додатоци	
Додаток 1- Законска обврска за составување на консолидирана годишна сметка и годишен извештај за работење	
Додаток 2- Консолидирана Годишна сметка	
Додаток 3- Годишен Извештај за работење	

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ГД ГРАНИТ АД - Скопје****Извештај за консолидираните финансиски извештаи**

Ние извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи на ГД ГРАНИТ АД – Скопје (Друштвото), кои што го вклучуваат Консолидираниот Извештај за финансиската состојба заклучно со 31 декември 2022 година, како и Консолидираниот Биланс на успех, Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, Консолидираниот Извештај за промени во главнината и Консолидираниот Извештај за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие консолидирани финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на финансиски извештаи кои се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија прифатени и објавени во Службен Весник на Република Северна Македонија (79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на Друштвото. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение)
ДО
АКЦИОНЕРИТЕ НА
ГД ГРАНИТ АД - Скопје**

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, консолидираните финансиски извештаи ја презентираат веродостојно и објективно, од сите материјални аспекти, консолидираната финансиска состојба на ГД ГРАНИТ АД – Скопје заклучно со 31 декември 2022 година, како и неговата консолидирана финансиска успешност и неговите консолидирани парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Раководството на Друштвото е исто така одговорно за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да известиме дали годишниот извештај за работата е конзистентен со консолидираната годишна сметка и консолидираните финансиски извештаи за годината која завршува на 31 декември 2022 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со консолидираната годишна сметка и консолидираните ревидирани финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работата е конзистентен, од сите материјални аспекти, со консолидираната годишна сметка и консолидираните ревидирани финансиски извештаи на ГД ГРАНИТ АД – Скопје за годината која завршува на 31 декември 2022 година.

Скопје, 28 април 2023 година

Овластен ревизор

Милена Јованова Димоска

Управител и Овластен ревизор

Антонио Велјанов

	Белешка	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Приходи од градежни работи	8	4,635,034	4,605,985
Останати оперативни приходи	9	301,680	290,463
Промени во залихи на готови производи и производство во тек		(298,334)	44,766
Употребени сировини и материјали	10	(1,077,196)	(1,005,912)
Трошоци за вработени	11	(858,289)	(847,636)
Амортизација		(282,376)	(277,023)
Расходи за подизведувачи		(2,001,976)	(2,201,119)
Останати оперативни расходи	12	(451,517)	(540,916)
ОПЕРАТИВНА ДОБИВКА (ЗАГУБА)		(32,974)	68,608
Приходи од финансирање	13	7,367	7,632
Добивки (загуби) од вложувања	13а	70,634	69,650
Удел во добивка на придружени друштва	24	11,915	-
Расходи од финансирање	14	(10,693)	(4,275)
ДОБИВКА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ		46,249	141,615
Данок од добивка	17	(263)	(5,808)
НЕТО ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ		45,986	135,807
Нето добивка (загуба) на:			
Акционерите на Друштвото мајка		45,986	135,807
Малцинското учество во подружниците		-	-
		45,986	135,807
Основна заработувачка по акција (Во МКД)	15	17	49

ГД ГРАНИТ АД - Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
за годината која завршува на 31 декември

<u>Белешка</u>	<u>2022</u> <u>(000) МКД</u>	<u>2021</u> <u>(000) МКД</u>
Нето добивка за периодот	45,986	135,807
Останата сеопфатна добивка:		
Ревалоризација на НПО	-	-
Ревалоризација на вложувања расположливи за продажба до нивна објективна вредност	11,370	489,024
Курсни разлики од преведување на странски валути на подружници	(736)	(360)
Вкупно останата сеопфатна добивка	10,634	488,664
ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА ЗА ПЕРИОДОТ	56,620	624,471

	Белешка	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
СРЕДСТВА			
Парични средства	18	45,656	84,482
Вложувања според објективна вредност	25	66,806	35,666
Побарувања од продажба	19	2,138,225	2,329,904
Побарувања за дадени аванси	20	613,858	155,600
Краткорочни дадени заеми	21	6,918	8,149
Останати краткорочни средства и АВР	22	54,489	18,966
Залихи	23	1,160,168	1,485,764
Вкупно тековни средства		4,086,120	4,118,531
Вложувања во придружени друштва	24	15,149	14,042
Вложувања расположливи за продажба	25	1,330,290	1,318,920
Долгорочни дадени заеми	26	224,400	226,765
Нематеријални средства	27	24,564	20,576
Недвижности, постројки и опрема	28	2,249,027	2,326,379
Вкупно нетековни средства		3,843,430	3,906,682
ВКУПНО СРЕДСТВА		7,929,550	8,025,213
ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА			
Обврски спрема добавувачи	29	837,388	1,155,798
Обврски за примени аванси и депозити	30	456,509	393,530
Краткорочни кредити	31	98,699	60,000
Тековна доспеаност на долгорочни кредити	32	106,799	38,445
Останати краткорочни обврски и ПВР	33	259,594	237,767
Вкупно тековни обврски		1,758,989	1,885,540
Долгорочни кредити	34	116,861	42,930
Резервирања за судски спорови	35в	-	-
Вкупно нетековни обврски		116,861	42,930
Акционерски капитал		932,367	932,367
Откупени сопствени акции		(148,097)	(148,097)
Премии на издадени акции		51,895	51,895
Резерви		1,638,822	1,459,909
Ревалоризациони и други резерви		917,250	906,552
Акумулирана добивка (загуба)		2,661,463	2,894,117
Вкупно		6,053,700	6,096,743
Неконтролирано учество		-	-
Вкупно главнина		6,053,700	6,096,743
ВКУПНО ОБВРСКИ И ГЛАВНИНА		7,929,550	8,025,213

Скопје, 31 март 2023 година

 За Управен Одбор
 Претседател
 Страшо Милковски

ГД ГРАНИТ АД - Скопје
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
за годината која завршува на 31 декември

		2022	2021
	Белешка	(000) МКД	(000) МКД
Парични текови од оперативни активности			
ДОБИВКА (ЗАГУБА) ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ			
Усогласување за:			
Амортизација на НПО	28	273,318	268,098
Амортизација на нематеријални средства	27	9,058	8,925
Исправка и отписи на побарувања и вложувања	12	16,141	10,057
Расходи (приходи) од камати, нето	13;15	596	(5,131)
Приходи од дивиденди	13а	(70,494)	(68,220)
Приходи од усогласување на вложувања во удели	13а	(140)	
Удел во добивка на придружени друштва	24	(11,915)	-
Вредносно усогласување на залихи	12	4,250	27,855
Приходи од отпис на обврски	9	-	(1,226)
Сегашна вредност на расходувани основни средства	28	92	86
Приходи/расходи од расходувани и продадени НПО	9;12	(27,756)	(8,484)
Добивка (загуба) пред промени во обртни средства		239,399	373,575
Побарувања од продажба		185,610	(756,777)
Побарувања за дадени аванси		(458,258)	19,393
Останати тековни средства и АВР		(37,391)	33,138
Залихи		321,346	(9,673)
Обврски од добавувачи		(318,410)	377,241
Обврски за примени аванси		62,979	(161,994)
Останати тековни обврски и ПВР		81,084	(45,993)
Нето пари употребени во работењето		76,359	(171,090)
Платена камата		(7,495)	(2,307)
Платен данок од добивка		(3,516)	12,675
Нето парични текови од оперативни активности		65,348	(160,722)
Парични текови од вложувачки активности			
(Стеknати) / повлечени вложувања во удели	25	(31,000)	100,957
Примени камати	13	6,899	7,438
Примени дивиденди	13а	70,494	68,220
Прилив (одлив) од дадени заеми	26	3,596	50,359
Купување на нематеријални средства	27	(13,046)	(7,952)
Купување на недвижности, постројки и опрема	28	(201,777)	(168,439)
Приливи од продажби на НПО	28	33,475	47,215
Нето парични текови од вложувачки активности		(131,359)	97,798
Парични текови од финансиски активности			
Искористени (отплатени) долгорочни кредити, нето		142,285	81,344
Искористени (отплатени) краткорочни кредити, нето		38,699	60,000
Исплатени дивиденди		(96,063)	(45,852)
Исплатени награди		(57,736)	(26,004)
Нето парични текови од финансиски активности		27,185	69,488
Нето зголемување (намалување) на парични средства		(38,826)	6,564
Парични средства на почетокот на годината	18	84,482	77,918
Парични средства на крајот од годината	18	45,656	84,482

	Обични акции		Трезорски акции		Премии на издаден и акции	Резерви (законски и од реинвест. добивка)	Резерви за сопствени акции	Ревалоризациона и други резерви	Акумулирана добивка (загуба)	Неконтролирано учество	Вкупно главнина
	Број на Акции	Износ	Број на Акции	Износ							
Во (000) МКД											
а) Промени во 2021 година											
Состојба на 01.01.2021	3,071,377	932,367	(301,173)	(148,097)	51,895	1,360,529	62,164	417,827	2,869,706	-	5,546,391
Сеопфатна добивка:											
Добивка за годината	-	-	-	-	-	-	-	-	135,807	-	135,807
Движење на обејктивна вредност на вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	489,024	-	-	489,024
Курсни разлики од преведување на странски валути на подружници	-	-	-	-	-	-	-	(360)	-	-	(360)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	488,664	135,807	-	624,471
Трансакции со сопствениците:											
Издадени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за резерви	-	-	-	-	-	37,216	-	-	(37,216)	-	-
Издвојување за дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	(46,180)	-	(46,180)
Издвојување за награди	-	-	-	-	-	-	-	-	(28,000)	-	(28,000)
Останато	-	-	-	-	-	-	-	61	-	-	61
Состојба на 31.12.2021	3,071,377	932,367	(301,173)	(148,097)	51,895	1,397,745	62,164	906,552	2,894,117	-	6,096,743

(Продолжува)

	Обични акции		Трезорски акции		Премии на издаден и акции	Резерви (законски и од реинвест. добивка)	Резерви за сопствени акции	Ревалоризациона и други резерви	Акумулирана добивка (загуба)	Неконтролирано учество	Вкупно главнина
	Број на Акции	Износ	Број на Акции	Износ							
Во (000) МКД											
б) Промени во 2022 година											
Состојба на 01.01.2022	3,071,377	932,367	(301,173)	(148,097)	51,895	1,397,745	62,164	906,552	2,894,117	-	6,096,743
Сеопфатна добивка:											
Добивка за годината	-	-	-	-	-	-	-	-	45,986	-	45,986
Движење на обејктивна вредност на вложувања расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	11,370	-	-	11,370
Курсни разлики од преведување на странски валути на подружници	-	-	-	-	-	-	-	(736)	-	-	(736)
Вкупна сеопфатна добивка	-	-	-	-	-	-	-	10,634	45,986	-	56,620
Трансакции со сопствениците:											
Издадени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за резерви	-	-	-	-	-	178,913	-	-	(178,913)	-	-
Издвојување за дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	(99,727)	-	(99,727)
Издвојување за награди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-	-	64	-	-	64
Состојба на 31.12.2022	3,071,377	932,367	(301,173)	(148,097)	51,895	1,576,658	62,164	917,250	2,661,462	-	6,053,699

1. Основни податоци и дејност

Основната дејност на градежното друштво ГРАНИТ АД -Скопје, заедно со неговите поврзани друштва-подружници (во понатамошниот текст Друштвото или Групацијата) е производство на:

- градежни објекти;
- проектирање и изведување на објекти од високоградба, нискоградба и хидроградба;
- трговија со градежни и други материјали;
- угостителство и хотелиерство;

Организационата структура на Групацијата се состои од 12 организирани единици на територијата на Република Македонија и неколку подружници и друштва во странство (Германија, Австрија, БиХ), како и следните подружници (зависни друштва) во Република Северна Македонија:

- Хотел Гранит ДООЕЛ - Охрид;
- Карваш ДООЕЛ - Скопје;

Вкупниот број на вработени со 31 декември 2022 и 2021 година во Групацијата е како што следува:

Дел	2022	2021
- ГД Гранит АД Скопје - земја	1,031	1,165
- Хотел Гранит ДООЕЛ Охрид	47	48
- Карваш ДООЕЛ - Скопје	5	5
Вкупно	1,083	1,218

Седиштето на Групацијата е во Скопје на ул. Димитрие Чуповски бр.8.

2. Основа за составување на финансиски извештаи

2.1. Основ за подготовка на финансиските извештаи

Финансиските извештаи, дадени на страниците од 3 заклучно со страница 46, се составени во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ) објавени во Република Македонија во Правилникот за сметководство (Сл.Весник 159/2009) и применливи од 1 јануари 2010 година.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади денари (000 МКД). Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

Финансиските извештаи за годините кои завршуваат на 31 декември 2022 и 2021 година на ГД Гранит АД Скопје ги презентираат финансиската состојба, резултатите од работењето, паричните текови и промените на капиталот на сите организациони единици на територијата на Република Северна Македонија, како и на друштвата кои се во негова доминантна сопственост (подружници) во земјата и странство.

2.2. Основни сметководствени методи

Финансиските извештаи се составени врз основа на методот на набавна вредност, освен за недвижностите, постројките и опремата (НПО) и нивната амортизација, кај кои се вршени корекции во минатите години врз основа на принципот на ревалоризација со примена на унифицирани коефициенти на пораст на цените на производителите на индустриски производи, кои ги објавува Државниот завод за статистика на Република Македонија (Белешка 3.12) и за вложувањата расположливи за продажба кои се признаени според нивната објективна (пазарна) вредност (Белешка 3.11).

2. Основа за составување на финансиски извештаи (Продолжение)

2.3. Принципи на консолидација

Консолидацијата на финансиските извештаи на друштвата е извршена на следниот начин:

- Прво, се собираат поединечно салдата на сите позиции на средствата, обврските, капиталот, од билансот на состојба на 31 декември, како и приходите и расходите, од билансот на успех;
- Второ, во целост се елиминираат салдата на побарувањата и обврските на 31 декември, кои произлегуваат од трансакции меѓу друштвата во рамките на групацијата;
- Трето, во целост се елиминираат салдата на вложувањата на матичното друштво во зависните друштва (подружници) со состојба на 31 декември и салдото на делот од капиталот на тие друштва, кој се однесува на тие вложувања, а остатокот на капиталот, е прикажан во консолидираниот биланс на состојба како малцинско учество;
- Четврто, во целост се елиминираат приходите и расходите кои произлегуваат од трансакции меѓу друштвата во рамките на Групацијата.

2.4. Подружници

Подружници се правни лица каде што матичното друштво има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во тие друштва. Постоенето на и ефектот од поседувањето на гласачката сила се зема во предвид при одредувањето на тоа дали друштвото има контрола над тие правни лица. Вложувањата на друштвото во подружниците се евидентирани во финансиските извештаи на друштвото според нивната набавна вредност.

Подружниците се целосно консолидирани во моментот на воспоставување на контрола над истите од страна на друштвото. Подружниците се исклучуваат од консолидација во моментот на престанок на контрола од страна на друштвото.

Приложените консолидирани финансиски извештаи ги вклучуваат финансиските извештаи на матичното друштво и на следните подружници:

	2022	2021
	% на учество	% на учество
Хотел Гранит ДООЕЛ Охрид	100.00%	100.00%
Карваш ДООЕЛ Скопје	100.00%	100.00%
Гранмак, Германија	100.00%	100.00%
ГД Гранит ДОО Бања Лука	100.00%	100.00%
Подружница Гранит, Бања Лука	100.00%	100.00%
Гранмак, Австрија	100.00%	100.00%

2. Основа за составување на финансиски извештаи (Продолжение)

2.4. Користење на проценки и расудувања

При подготвувањето на овие консолидирани финансиски извештаи Групацијата применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои неможат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на средствата, објективната вредност на побарувањата односно нивната ненаплатливост, застареноста на залихите, објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба и сл.

Во текот на периодите одредени проценки може да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на коишто била заснована проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања.

Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

2.5. Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката за континуитет во работењето односно дека Групацијата ќе продолжи да работи во догледна иднина. Групацијата нема намера, ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

3. Основни сметководствени политики

Основните сметководствени политики и проценки користени при составувањето на овие финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се користат конзистентно во текот на разгледуваниот период.

3.1. Приходи од продажба

Изведување на градежни работи

Приходите од градежни работи се искажуваат во висина на ситуациите или фактурите, издадени на, и потврдени, како од инвеститорите, така и од надзорот, кои се однесуваат на извршената работа по договори за градба во текот на годината, намалени за данокот на додадена вредност и одобрените попусти.

Во процесот на усогласување на финансиското известување со барањата на МСС 11 - Договори за градба, воведен е систем на проверка на висината на погоре искажаниот приход за секој договор за градба чиешто извршување е во тек на денот на билансот на состојба, согласно степенот на довршеност, поради што, воспоставени се евиденции за планираните и остварени:

- Трошоци кои директно се однесуваат на определен договор;
- Трошоци кои се припишуваат на договорената активност, општо земено, и можат да се алоцираат на договорот и
- Други трошоци кои конкретно се наплаќаат од инвеститорот, според условите од договорот.

Во постапката на проверка не се утврдени материјално значајни отстапувања на висината на приходите според извршената работа по договори за градба, односно според степенот на довршеност кај договорите чиешто извршување е во тек на денот на билансот на состојба.

Продажба на производи и стоки

Приходите од продажба на производи и стоки се мерат по објективната вредност на примените средства или побарувања, намален за враќање на стоките, трговските попусти и количинските работи. Приходот се признава во билансот на успех кога на купувачот му се пренесени значајните ризици и користи од сопственоста на стоките, Групацијата не задржува вистинска контрола врз продадените стоки, приходите може веродостојно да се измерат, кога веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив на Групацијата, трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат и соодветен доказ за трансакцијата постои.

3.2. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат, независно дали се наплатени. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажба на хартии од вредност, приходи од камати и курсни разлики.

Дивидендите се признаваат како приходи кога ќе се утврди правото за примање на истата. Каматите се признаваат на пресметковна основа за периодот за кои се однесуваат.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.3. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датата на билансот на состојба, се искажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени. Тие се состојат од расходи од камати, провизии и курсни разлики. Каматите се признаваат како расходи согласно на временскиот период за кои се однесуваат.

3.4. Курсни разлики

Деловните промени во странска валута се искажуваат во денари според курсот важечки на денот на деловната промена. Сите монетарни средства и обврски искажани во странска валута се превреднуваат во денари според средниот курс важечки на денот на билансот на состојбата.

Позитивните и негативните курсни разлики што настанале со пресметка на побарувањата и обврските во странска валута во нивната денарска противвредност се искажани во билансот на успех како приходи, односно расходи од финансирање во годината на која се однесуваат. Важечките средни курсеви на странските валути на 31 декември 2022 и 2021, се следните:

	2022	2021
1 ЕУР =	61.4939 МКД	61.6270 МКД
1 УСД =	57.7462 МКД	54.3736 МКД

3.5. Данок од добивка (тековен и одложен)

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех на Групацијата.

Тековниот данок од добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Северна Македонија. Согласно даночните прописи, тековниот данок од добивка се пресметува на основа која претставува остварената добивка пред оданочување зголемена за трошоци кои не се признаваат за цели на оданочување (непризнаени трошоци) и помалку искажани приходи со поврзани лица.

Данокот од добивка се пресметува со примена на важечката даночна стапка на датумот на билансот на состојба по стапка од 10% (2021: 10%).

Одложениот данок од добивка се пресметува со примена на методата на обврски за сите времи разлики кои се јавуваат на датумот на билансот на состојба како разлики помеѓу даночната основа на средствата и обврските и нивната сметководствена вредност, за целите на финансиско известување. Одложените даночни средства и обврски се мерат според важечките законски даночните стапки кои биле на сила и имаат правно дејство на датумот на билансот на состојба.

Пресметката на ефективната даночна стапка е дадена во Белешката 17.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.6. Заработувачка по акција

Групацијата ја прикажува основната заработувачка по акција од обичните акции. Пресметката на основната заработувачка по акција е направена со поделба на нето добивката за годината која е расположлива за распределба со пондерираниот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.7. Парични средства

Паричните средства се водат во билансот на состојба според номинална вредност. За целите на финансиските извештаи, паричните средства се состојат од готовина во благајни, парични средства на денарски и девизни сметки во банки, денарски депозити по видување и орочени депозити со рок на достасување до три месеци.

3.8. Побарувања од купувачи

Побарувањата по основ на продажба ги опфаќаат сите побарувања од продажба на учиноци, евидентирани по фактурна вредност согласно издадените градежни ситуации потврдени од надзорот на инвеститорот како и издадени фактури за градежни услуги, намалени за исправката на вредност за сомнителни и спорни побарувања.

Задржаните депозити претставуваат задршки од инвеститорите, како гаранција за добро извршена работа од страна на Групацијата, кои се ослободуваат по завршување на проектот и издавање на соодветна потврда за прифаќање.

Со товарење на расходите се формираа исправка на вредноста за сите побарувања за кои се смета дека се ненаплатливи на датумот на билансот на состојба. Индикатори за ненаплатливоста на побарувањата се следните: доцнење при исплата на побарувањата, инсолвентност на купувачите, можност за ликвидација или стечај на купувачите и друго. Сомнителните побарувања целосно се отпишуваат кога истите ќе се идентификуваат за такви.

3.9. Залихи

Залихите се искажуваат според пониската од набавната вредност и нето реализационата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите во нивна сегашна состојба. Нето реализационата вредност е проценета пазарна вредност намалена за сите продажни, транспортни и дистрибуциони трошоци потребни за нивна продажба.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.10. Вложувања во придружени претпријатија (друштва)

Вложувања во придружени претпријатија се сметаат оние вложувања каде Групацијата има значајно влијание и кое ниту е подружница, ниту е заедничко вложување на Групацијата.

Почетно, вложувањата во придружени претпријатија се евидентирани во финансиските извештаи на Групацијата според нивната набавна вредност. Последователно, истите се евидентирани според методот на главнина според кој во консолидираните финансиски извештаи се признава уделот на вложувачот во остварените добивки или загуби на придруженото друштво. Учеството во добивките или загубите се признава како приход или расход во билансот на успех.

3.11. Вложувања во хартии од вредност

Групацијата вложувањата ги категоризира како вложувања расположиви за продажба, вложувања по објективна вредност и вложувања кои се чуваат до доспевање. Вложувањата расположиви за продажба се оние кои се чуваат неограничен период, но може да бидат продадени во секој момент и се класифицираат како нетековни средства. Вложувањата по објективна вредност се состојат од вложувања во удели во инвестициски фондови кои Групацијата ги стекнува со цел за повторно продавање или купување во краток рок. Вложувањата кои се чуваат до доспевање се состојат од вложувања во краткорочни хартии од вредност (државни записи или благајнички записи) издадени од страна на државата или Народна Банка на Република Северна Македонија и кои Групацијата ги чува во своето портфолио до нивното доспевање заради остварување на приходи од камати.

Почетно, вложувањата се искажани по набавна вредност, односно според износот на парични средства и еквиваленти на парични средства платени за нивна набавка.

Последователно, вложувањата расположливи за продажба се мерат според објективната вредност определена според последната понудена пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба за оние за кои има активен пазар, додека за оние вложувања за кои не постои активен пазар се мерат според нивната набавна вредност намалена за евентуално нивно оштетување (стечај или ликвидација). Последователно, сите вложувања кои се класифицирани за тргување се признаваат според објективна вредност преку добивките или загубите на Друштвото. Последователно, сите вложувања кои се чуваат до доспевање се признаваат според амортизирана набавна вредност користејќи ја методата на ефективна каматна стапка.

Добивките и загубите од промената на објективната вредност на вложувањата расположливи за продажба се признаваат непосредно во главнината, се додека вложувањето не се продаде, наплати или на друг начин отуѓи или додека не се утврди дека е оштетено, кога кумулативната добивка, односно загуба, која била претходно признаена во главнината, ќе се вклучи во нето добивката или загубата за периодот.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.12. Недвижности, постројки и опрема (НПО)

(1) Општа објава

Почетно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурната вредност на набавените средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Последователно, НПО се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и било какво оштетување на вредноста. Во изминатиот период, Групацијата вршела законска ревалоризација на НПО на крајот од годината со примена на официјално објавените коефициенти за ревалоризација од страна на Државниот Завод за Статистика кои одговораат на општиот индекс на пораст на цени, врз нивната набавна вредност и акумулирана амортизација. Ваква ревалоризација повеќе не се пресметува и евидентира. Ефект од спроведената ревалоризација е ревалоризациона резерва во рамките на вкупниот капитал, која до 2001 година се распоредуваше сразмерно на акционерската главница, законските резерви и нераспоредената добивка, а од 2002 година повеќе не се распоредува и се евидентира и искажува издвоено во билансот на состојба.

Согласно параграф 44(б) од објавениот МСС 8 Нето добивка или загуба за периодот, основни грешки и промени во сметководствените политики (Сл. Весник на РМ бр.94/2004) ревалоризираните вредности на НПО во поранешните години се третираат како извршена ревалоризација во согласност со МСС 16, а не како промена во сметководствената политика.

Трошоците за тековно и инвестиционо одржување се евидентираат на товар на расходите во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Позитивната, односно негативната разлика настаната при продажба на НПО се книги како капитална добивка или загуба и се искажува во рамките на останатите приходи, односно расходи.

(2) Амортизација

Амортизацијата на НПО претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. НПО се амортизираат поединечно, се до нивниот целосен отпис. Земјиштето и инвестициите во тек не се амортизираат. Употребените годишни стапки на амортизација односно предвидените корисни векови на употреба на НПО за 2022 година во однос на 2021 година се следните:

	2022	2021	2022	2021
Недвижности	2.5-10 %	2.5-10 %	10-40 години	10-40 години
Постројки и опрема	10 %	10 %	10 години	10 години
Транспорт средства	10-25 %	10-25 %	4-10 години	4-10 години
Компјутерска опрема	25 %	25 %	4 години	4 години
Канцелариски мебел	20 %	20 %	5 години	5 години

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.13. Нематеријални средства

Едно средство се признава за нематеријално кога е сигурно дека субјектот го поседува истото, може да го идентификува и кое нема физичка содржина.

Почетното мерење на едно нематеријално средство е според набавната вредност што ја сочинуваат трошоците за негово стекнување, а тоа се износот на исплатени парични средства или еквиваленти на парични средства во моментот на негово стекнување. Последователно, нематеријалните средства се признаваат по нивната набавна вредност намалена за акумулираната амортизација.

Амортизацијата на нематеријалните средства претставува систематска распределба на амортизирачкиот износ за време на корисниот век на употреба на средството. Стапката на амортизација во 2022 година изнесува 20% годишно (2021: 20% годишно).

3.14. Обезвреднување на средствата

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат се предмет на годишна анализа за можноста за нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста за нивно обезвреднување секогаш кога постојат услови кои укажуваат дека нивната сегашна сметководствена вредност е повисока од нивната надоместувачка вредност што покажува дека истите се обезвреднети. Загубата поради обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност ја надминува надоместувачката вредност. Надоместувачка вредност претставува повисоката вредност од нето продажната вредност на средството намалена за трошоците за продажба и употребната вредност на средството.

3.15. Обврски спрема добавувачи

Обврските спрема добавувачи се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции.

Обврските спрема добавувачи се отпишуваат по истекот на рокот на застареност или со вонпроцесно порамнување, со товарење на останатите приходи.

3.16. Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од обврски по краткорочни и долгорочни кредити и се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансисрање. Обврските по кредитите од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на билансот на состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходи, односно расходи од финансирање.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.17. Капитал

(1) Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на издадените и уплатени акции.

(2) Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од Групацјата и кои ги поседува истото се третираат како сопствени (трезорски) акции, се признаваат по нивната набавна вредност и се презентираат како намалување на капиталот на Групацјата.

Сопствените акции се стекнуваат со нивно откупување на секундарниот пазар на хартии од вредност (берза) по тековни берзански цени со претходно донесени одлуки за нивно стекнување од страна на надлежните органи на управување на Групацјата. Стекнатите сопствени акции се признаваат по нивната набавна вредност во која што се вклучени и трансакционите трошоци (провизии) направени за нивното стекнување.

Сопствените акции се отуѓуваат по пат на нивно повторно издавање (јавна или приватна понуда), како и со нетрговски преноси (залог и сл) согласно одредбите на Законот за хартии од вредност. Разликата што се јавува при отуѓувањето на сопствените акции помеѓу нивната набавна и продажна вредност се признава како премија на емитирани акции и се прикажува во рамките на вкупниот капитал на Групацјата.

(3) Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби и со распоред на ревалоризационите резерви, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 1/10 од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 1/10 од вредноста на основната главнина, истата може да биде употребена само за покривање на загуби. Доколку резервата надмине 1/10 од капиталот на Друштвото, може да биде употребена за исплата на дивиденди со претходна одлука на Собранието на акционери.

(4) Ревалоризациона резерва

Ревалоризационата резерва се формира врз основа на извршената годишна ревалоризација согласно изнесеното во точка 3.12. на овие белешки. Во согласност со законските прописи, салдото на ревалоризационата резерва по годишната пресметка се евидентира во рамките на капиталот. Оваа резерва не е предмет на распределба.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.18. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Групацијата сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска, сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Во текот на разгледуваниот период Групацијата има трансакции кои претставуваат финансиски наеми (Белешка 38).

Наемите каде што значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во билансот на успех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденцијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во билансот на состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности.

3.19. Користи на вработените

Користи на вработените се сите форми на надоместок кој го дава Групацијата во размена за извршената услуга од страна на вработените.

(1) Краткорочни користи за вработените

Краткорочни користи за вработените се користи кои доспеваат за плаќање во рамките на дванаесет месеци по крајот на периодот во кој вработените ја извршиле услугата. Тука спаѓаат платите и придонесите за социјално осигурување, краткорочно платени отсуства, учества во добивките и други немонетарни користи. Сите краткорочни користи за вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користите.

Согласно законските одредби, Групацијата има право на распределба на дел од остварената добивка од претходната година за награди на менаџментот и вработените во Групацијата. Оваа распределба се врши согласно донесените одлуки на Собранието на акционери на Групацијата и истата се признава и евидентира како распределба на нето добивката, а не како расход согласно барањата на МСС 19 - Користи на вработените со оглед дека не се исполнети условите од МСС за нивно признавање како расход, а тоа се дека Групацијата нема дефинирани планови за учество на вработените во добивката, исплатата на наградите се менува од година во година и има различна висина на износот односно не може да се направи веродостојна проценка на износот на обврската за награди на крајот од тековната година.

3. Основни сметководствени политики (Продолжение)

3.19. Користи на вработените (Продолжение)

(2) Користи по престанок на вработувањето

Групацијата врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените, се уплатуваат во Националниот фонд. Групацијата нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќањето на овие придонеси.

Групацијата е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на два месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на пензионирање. Групацијата нема направено резервирање за ова право на вработените бидејќи се смета дека сумата е незначајна за финансиските извештаи.

3.20. Резервации

Резервации (резерви за обврски) се признаваат кога Групацијата има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан, кога е веројатно дека ќе настанат идни одливи на средства по тој основ и кога е можно да се процени износот на обврската. Кога се очекува надоместување на дел од ваква обврска во иднина, пример преку договори за осигурување, надоместувањето се признава како посебно средство но само кога е извесно дека ќе биде примено истото. Расходот за било која резервација се признава во билансот на успех намалено за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен, резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.21. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Групацијата. Неизвесни обврски не се признаваат во финансиските извештаи, туку само се обелоденуваат.

Неизвесни средства се можни средства кои произлегуваат од минати настани, чие постоење ќе биде потврдено со случување или неслучување на еден или повеќе неизвесни идни настани, кои не се во целост под контрола на Групацијата. Неизвесни средства се признаваат само кога е веројатен приливот на економски користи.

4. Финансиски ризици и управување со истите

Групацијата влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Групацијата е изложена и политиките за управување со нив се следните:

4.1. Пазарен ризик

Ризик од промени на курсевите

Групацијата влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Групацијата нема посебна политика за управување со овој ризик со оглед дека во Република Македонија не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој вид на ризик. Според ова, Групацијата е изложена на можните флукуации на странските валути, чиј ефект е даден во табелата подолу.

Ризик од промени на цените

Групацијата е изложена на ризик од промени на цените на вложувањата и истиот е надвор од контрола на Групацијата.

4.2. Кредитен ризик

Групацијата е изложена на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Групацијата нема значајна концентracија на кредитен ризик со оглед дека купувачи се голем број на друштва во земјата и странство, како и државни институции.

Структурата на побарувањата од купувачи во земјата и странство за градежни работи и услуги според нивната доспеаност на 31 декември 2022 е како што следува:

	Во (000) МКД		
	Бруто износ	Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања	1,903,175	-	1,903,175
Доспеани побарувања:			
- до 1 година	161,060	-	161,060
- од 1 до 2 години	9,486	-	9,486
- до 3 години	5,651	-	5,651
- над 3 години нештетени	58,853	-	58,853
Доспеани оштетени поб.	79,107	(79,107)	-
	-	-	-
	2,217,332	(79,107)	2,138,225

4. Финансиски инструменти (Продолжение),

4.2. Кредитен ризик

Структурата на побарувањата од купувачи во земјата и странство за градежни работи и услуги според нивната доспеаност на 31 декември 2021 е како што следува:

	Бруто износ	Во (000) МКД Исправка на вредноста	Нето износ
Недоспеани побарувања	1,915,393	-	1,915,393
Доспеани побарувања:			
- до 1 година	348,638	-	348,638
- од 1 до 2 години	4,056	-	4,056
- до 3 години	3,042	-	3,042
- над 3 години неоштетени	58,775	-	58,775
Доспеани оштетени поб.	109,392	(109,392)	-
	2,439,296	(109,392)	2,329,904

4.3. Каматен ризик

Групацијата се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има депонирани средства во банки договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека Групацијата има користено вакви кредити и позајмици, како и депозити, може да се каже дека постои изложеност спрема ваков вид на ризик, но тој зависи од движењата на финансиските пазари и Групацијата нема начин истиот да го намали.

4.4. Ликвидносен ризик

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Групацијата нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Групацијата нема вакви значајни проблеми во своето работење.

4. Финансиски ризици и управување со истите (Продолжение)

4.5. Даночен ризик

Согласно законските прописи во РМ, финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Групацијата подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесувањето на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на Извештајот на ревизорите, не е извршена контрола на данокот од добивка за 2022 година, како и на данокот на додадена вредност, персонален данок на доход и придонеси на лични примања. Според ова, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не може да се определат со разумна сигурност.

5. Утврдување на објективна вредност

Групацијата располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба.

6. Финансиски инструменти

6.1. Ризик на финансирање

Групацијата врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Групацијата континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември 2022 и 2021 година е следната:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Обврски по кредити и наеми	322,359	141,375
Пари и парични еквиваленти	<u>(45,656)</u>	<u>(84,482)</u>
Нето обврски (пари)	276,703	56,893
Вкупен капитал	6,053,700	6,096,743
% на задолженост	5%	1%

6.2. Ризик од девизни валути

Групацијата влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истата е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани до денари на 31 декември 2022 и 2021 година по валути е следната:

	<u>Средства</u>		<u>Обврски</u>	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
ЕУР	316,019	41,784	125,317	12,485
УСД	355,959	316,616	-	-
Други	-	-	869	46
	<u>671,978</u>	<u>358,400</u>	<u>126,186</u>	<u>12,531</u>

Групацијата претежно е изложено на ЕУР и УСД, како и на други валути како што се КМ.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката, а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	<u>Зголемувања за 10%</u>		<u>Намалувања за 10%</u>	
	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
ЕУР	19,070	2,930	(19,070)	(2,930)
УСД	35,596	31,662	(35,596)	(31,662)
Други	(87)	(5)	87	5
Нето Ефект	<u>54,579</u>	<u>34,587</u>	<u>(54,579)</u>	<u>(34,587)</u>

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Групацијата се изложува на ризик од промени на каматни стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирано средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки.

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот од годините е како што следува:

	31 декември	
	2022	2021
Финансиски средства		
<i>Некаматносни:</i>		
- Парични средства	1,054	1,580
- Побарувања од купувачи	1,527,319	1,657,245
- Дадени заеми	5,068	6,299
- Останати побарувања	1,616	1,618
- Вложувања	1,412,245	1,368,628
	2,947,302	3,035,370
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Парични средства	39,102	77,402
- Дадени депозити во банки	5,500	5,500
	44,602	82,902
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Дадени позајмици	226,250	228,615
	226,250	228,615
	3,218,154	3,346,887
Финансиски обврски		
<i>Некаматносни:</i>		
- Обврски кон добавувачи	837,388	1,155,798
- Останати тековни обврски	162,329	212,674
	999,717	1,368,472
<i>Каматносни со променлива камата:</i>		
- Кредити од банки	117,586	-
	117,586	-
<i>Каматносни со фиксна камата:</i>		
- Кредити	139,148	129,322
- Кредити (Наеми) од други	11,625	12,053
	150,773	141,375
	1,322,076	1,509,847

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.3. Ризик од промени на каматите

Следната табела ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 1% поени на каматните стапки на користените кредити и дадени депозити во банки. Анализата е направена на салдата на обврски за кредити и дадени депозити на датумот на билансот на состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката а негативните се намалувања на добивката за соодветниот период.

	Зголемувања за 1% поени		Намалувања за 1% поени	
	2022	2021	2022	2021
Земени кредити	(1,716)	-	1,716	-
Дадени депозити	55	55	(55)	(55)
Нето Ефект	(1,661)	55	1,661	(55)

6.4. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Групаацијата со состојба на 31 декември 2022 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	45,656	-	-	-	45,656
Купувачи	1,527,319	-	-	-	1,527,319
Останати побарув.	1,618	-	-	-	1,618
Дадени позајмици	-	6,918	-	224,400	231,318
Вложувања	-	-	1,412,245	-	1,412,245
	1,574,591	6,918	1,412,245	224,400	3,218,154
Добавувачи	837,388	-	-	-	837,388
Долгорочни кредити	-	-	-	116,861	116,861
Краткорочни кредити	-	7,000	91,699	-	98,699
Тек. доспеаност на долгорочни кредити	9,114	18,228	79,457	-	106,799
Останати обврски	162,329	-	-	-	212,674
	1,008,831	25,228	171,156	116,861	1,322,076

6. Финансиски инструменти (Продолжение)

6.4. Ризик од ликвидност (Продолжение)

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на Групаацијата со состојба на 31 декември 2021 година според нивната доспеаност:

	До 1 месец	1 - 3 мес.	3-12 мес.	Над 12 мес.	Вкупно
Парични средства	84,482	-	-	-	84,482
Купувачи	1,657,245	-	-	-	1,657,245
Останати побарув.	1,618	-	-	-	1,618
Дадени позајмици	-	8,149	-	226,765	234,914
Вложувања	-	-	1,368,628	-	1,368,628
	1,743,345	8,149	1,368,628	226,765	3,346,887
Добавувачи	1,155,798	-	-	-	1,155,798
Долгорочни кредити	-	-	-	42,930	42,930
Краткорочни кредити	-	60,000	-	-	60,000
Тек. доспеаност на долгорочни кредити	3,492	6,984	27,969	-	38,445
Останати обврски	212,674	-	-	-	212,674
	1,431,964	66,984	27,969	42,930	1,509,847

7. Известување по сегменти

7.1. Деловни сегменти

Групаацијата во текот на своето работење е организирана во следните деловни сегменти:

- Градежни работи - изведување на објекти за инвеститори или за продажба,
- Градежни услуги - давање на услуги во областа на градежништвото,
- Продажба на стоки и материјали и
- Останато (наеми и други продажби).

7. Известување по сегменти (продолжение)

7.1. Деловни сегменти (продолжение)

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2022 година како и останатите сегменти информации се следните:

	<u>Градежни работи</u>	<u>Градежни услуги</u>	<u>Стоки и материј.</u>	<u>Останато</u>	<u>Вкупно</u>
Приходи од продажба и останати приходи	4,371,147	365,074	166,102	34,392	4,936,714
Оперативна добивка/резултат на сегментот	(71,736)	69,453	(52,072)	21,381	(32,974)
Приходи од Финансирање					7,367
Приходи од вложувања					70,634
Удел во добивките на придружените друштва					11,915
Расходи од финансирање					<u>(10,693)</u>
Бруто добивка					46,249
Данок од добивка					<u>(263)</u>
Нето добивка					<u>45,986</u>
Други информации					
Вкупни средства по сегменти	7,021,113	586,396	266,799	55,241	7,929,550
Вкупни обврски по сегменти	1,660,946	138,720	63,115	13,068	1,875,850
Амортизација	250,026	20,882	9,501	1,967	282,376
Инвестиции во основни средства	178,661	14,922	6,789	1,406	<u>201,777</u>

7. Известување по сегменти (продолжение)

7.1. Деловни сегменти (продолжение)

Резултатите по сегменти за годината која што завршува на 31 декември 2021 година како и останатите сегменти информации се следните:

	<u>Градежни работи</u>	<u>Градежни услуги</u>	<u>Стоки и материј.</u>	<u>Останато</u>	<u>Вкупно</u>
Приходи од продажба и останати приходи	4,502,908	191,148	156,242	46,149	4,896,448
Оперативна добивка/резултат на сегментот	40,170	26,963	(27,095)	28,570	68,608
Приходи од Финансирање					7,632
Приходи од вложувања					69,650
Расходи од финансирање					<u>(4,275)</u>
Бруто добивка					141,615
Данок од добивка					<u>(5,808)</u>
Нето добивка					<u>135,807</u>
Други информации					
Вкупни средства по сегменти	7,380,207	313,290	256,079	75,637	8,025,213
Вкупни обврски по сегменти	1,773,474	75,284	61,536	18,176	1,928,470
Амортизација	254,758	10,814	8,840	2,611	277,023
Инвестиции во основни средства	<u>154,901</u>	<u>6,576</u>	<u>5,375</u>	<u>1,588</u>	<u>168,439</u>

7. Известување по сегменти (Продолжение)

7.2. Географски сегменти

Работењето прикажано во овие консолидирани финансиски извештаи го опфаќа во работењето на Групацјата Гранит на територијата на Република Македонија, како и во земјите во кои истата има свои Подружници или друштва.

Остварените финансиски резултати за годината која завршува на 31 декември 2022 и 2021 година по земји е како што следува:

Добивка (загуба) од:	Во (000) МКД	
	2022	2021
Друштва во РМ	134,627	175,459
Гранмак, Виена	704	4,203
Гранмак, Германија	(8,106)	(9,397)
ГД Гранит ДОО, Бања Лука	(128)	203
Подружница Гранит, Бања Лука	(17,592)	16,369
Вкупна нето добивка (загуба)	109,505	186,837
Елиминации и корекции во консолидација	(63,519)	(51,030)
Вкупно добивка	45,986	135,807

Вкупните средства за годината која завршува на 31 декември 2022 и 2021 година по земји е како што следува:

Вкупно средства од:	Во (000) МКД	
	2022	2021
Друштва во РМ	8,002,483	8,132,747
Гранмак, Виена	27,028	31,112
Гранмак, Германија	4,931	5,346
ГД Гранит ДОО, Бања Лука	5,311	5,451
Подружница Гранит, Бања Лука	336,021	405,523
Вкупно бруто средства	8,375,774	8,580,179
Елиминации (меѓусебни трансакции)	(446,223)	(554,966)
Вкупно средства	7,929,551	8,025,213

7.3. Купувачи над 10% од вкупен приход

Информации за главни купувачи (над 10% од вкупен приход):

Купувач	% на учество во приходи	Износ на приходи
Синохидро Подружница АД ЕСМ	36%	1,799,215
ЈПДП	13%	630,516
	18%	909,780

8. ПРИХОДИ ОД ГРАДЕЖНИ РАБОТИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од изградба на домашен пазар	4,277,760	4,396,746
Приходи од изградба на странски пазар	-	21,677
Приходи од градежни и други услуги на домашен пазар	349,294	184,307
Приходи од градежни услуги на странски пазар	7,980	3,255
Вкупно приходи од градежни работи	4,635,034	4,605,985

9. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ПРИХОДИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од продажба на материјали	162,553	153,311
Добивки од продажба на постојани средства	33,657	45,283
Приходи од наплатени отпишани побарувања	72,442	72,008
Приходи од отпис на обврски	-	1,226
Останати приходи	33,028	18,635
Вкупно останати оперативни приходи	301,680	290,463

10. УПОТРЕБЕНИ СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Потрошени сировини и материјали	604,983	639,758
Енергија	366,667	250,755
Потрошени резервни делови	77,161	60,103
Потрошен ситен инвентар	28,385	55,296
Вкупно употребени сировини и материјали	1,077,196	1,005,912

11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Бруто плати на вработени	710,155	700,934
Надомести на вработени	143,107	145,517
Трошоци за службени патувања	5,027	1,185
Вкупно трошоци за вработени	858,289	847,636

12. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ РАСХОДИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Набавна вредност на продадени стоки и материјали	155,333	123,824
Транспортни услуги	41,386	42,812
Наем на опрема, земјиште и простор	18,795	27,250
Банкарски провизии	24,333	23,374
Исправка на вредноста и отписи на побарувања од купувачи	5,333	10,057
Премии за осигурување	26,519	23,449
Услуги за одржување и обезбедување	52,879	70,293
Адвокатски и други интелектуални услуги	18,926	17,602
Расходи за реклама, репрезентација и спонзорства	6,676	7,845
Неотпишана вредност на расходувани постојани средства	5,901	36,799
Исправка на вредноста на залихи	4,250	27,855
Отпис на вложувања во придружени друштва	10,808	-
Останати оперативни расходи	80,378	129,756
Вкупно останати оперативни расходи	451,517	540,916

13. ПРИХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од камати (редовни)	6,899	7,438
Приходи од наплатени затезни камати	-	-
Приходи од курсни разлики	468	194
Вкупно приходи од финансирање	7,367	7,632

13а. ДОБИВКИ (ЗАГУБИ) ОД ВЛОЖУВАЊА

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Приходи од дивиденди од вложувања кај други	70,494	68,220
Приходи од усогласување на вложувања во удели	140	1,430
Вкупно добивки (загуби) од вложувања	70,634	69,650

14. РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Камати	7,495	2,307
Курсни разлики	3,198	1,968
Вкупно расходи од финансирање	10,693	4,275

15. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

Основната заработувачка по акција се утврдува како количник од нето добивката расположлива за распределба, намалена за дивидендата која им припаѓа на приоритетните акции, и пондерираниот просечен број на запишани и издадени обични акции во текот на годината.

Според извештајот на Централниот депозитар за хартии од вредност со состојба на 31 декември 2022 Друштвото поседува 9,306 обични акции (2021: 9,306 обични акции) издадени од ГД Гранит АД Скопје. Меѓутоа, не станува збор за сопствени акции, туку за акции со ограничување, бидејќи тие им припаѓаат на сопственици за кои во ЦДХВ не постојат комплетни податоци.

Според извештајот на Централниот депозитар за хартии од вредност со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото поседува 301,173 сопствени акции (2021: 301,173). Поради тоа што сопствените акции не се сметаат за акции кои се во оптек (не се тргува со нив), се пресметува пондериран просечен број на издадени акции.

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Нето добивка расположлива за распределба (000) МКД	45,986	135,807
Дивиденда на приоритетни акции (000 МКД)	-	-
Коригирана Нето добивка (000 МКД)	45,986	135,807
Издадени обични акции	3,071,377	3,071,377
Минус: откупени сопствени акции во претходни години	(301,173)	(301,173)
Пондериран просечен број на запишани и издадени обични акции	2,770,204	2,770,204
Основна заработувачка по акција (Во МКД)	17	49

Со оглед на фактот дека во Групацијата нема издадено конвертибилни приоритетни акции или други вакви инструменти, не се пресметува разводната заработувачка по акција.

16. ДИВИДЕНДА ПО АКЦИЈА

На годишното собрание на ГД Гранит АД Скопје за 2022 година, кое е закажано за мај 2023 година, ќе се врши распределба на остварената добивка за 2022 година. Овие финансиски извештаи не ја содржат оваа распределба, со оглед дека истата ќе биде искажана во Извештајот за промените во капиталот за 2022 година. Објавените дивиденди за обични акции за 2022 година изнесуваат 99,727 илјади МКД (2021: 46,179 илјади МКД) или 36 МКД за 1 акција (2021: 16,67 МКД за 1 акција).

17. ДАНОК ОД ДОБИВКА

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Тековен данок од добивка	263	5,808
Одложен данок од добивка	-	-
	263	5,808
Усогласување на данокот по друштва:		
ГД Гранит АД Скопје	-	2,421
Хотел Гранит ДООЕЛ	82	-
Кар Ваш ДООЕЛ	181	185
Странски подружници	-	3,202
Данок од добивка	263	5,808
Добивка пред оданочување	46,249	141,615
Ефективна даночна стапка	0.57%	4.10%

18. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Денарски сметки кај комерцијални банки	11,688	54,256
Денарски благајна	165	503
Девизни сметки	27,414	23,146
Девизни благајни	889	1,077
Депозити во банки	5,500	5,500
Вкупно парични средства	45,656	84,482

19. ПОБАРУВАЊА ОД ПРОДАЖБА

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Купувачи во земјата за градежни работи	700,093	956,973
Купувачи во земјата за градежни услуги	238,872	147,511
Купувачи во земјата за продадени основни средства	13,787	8,506
Купувачи во странство	2,425	2,099
Побарувања од купувачи за задржани депозити по градежни работи	572,142	542,156
Нефактурирани побарувања од купувачи	610,906	672,659
Сомнителни побарувања од купувачи во земјата	79,107	109,392
Сомнителни побарувања од купувачи во странство	-	-
	2,217,332	2,439,296
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни побарувања од купувачи	(79,107)	(109,392)
Вкупно побарувања од продажба	2,138,225	2,329,904
<i>Промени во исправка на вредноста за годината:</i>		
Состојба на 1 јануари	109,392	115,605
Нови сомнителни побарувања	15,264	11,031
Наплати на сомнителни побарувања	(45,549)	(17,244)
Отписи	-	-
Состојба на 31 декември	79,107	109,392

20. ПОБАРУВАЊА ЗА ДАДЕНИ АВАНСИ

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Дадени аванси на добавувачи во земјата	328,567	139,191
Дадени аванси на добавувачи во странство	285,291	16,409
Сомнителни и спорни дадени аванси во земјата	972	972
	614,830	156,572
Минус: Исправка на вредноста на сомнителни дадени аванси на добавувачи во земјата	(972)	(972)
Вкупно побарувања за дадени аванси	613,858	155,600
<i>Промени во исправка на вредноста за годината:</i>		
Состојба на 1 јануари	972	972
Нови сомнителни побарувања	-	-
Наплати на сомнителни побарувања	-	-
Отписи	-	-
Состојба на 31 декември	972	972

21. КРАТКОРОЧНИ ДАДЕНИ ЗАЕМИ

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Дадени заеми на:		
МХЕ Јабланица ДОО Скопје-камати	1,966	2,930
Прототип - камати	1,850	1,850
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје - камати	3,102	3,369
Тековен дел на долгорочни заеми (Белешка 27)	-	-
Вкупно краткорочни дадени заеми	6,918	8,149

22. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ СРЕДСТВА И АВР

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Побарување за повеќе платен ДДВ	3,183	2,899
Побарувања за данок од добивка	3,023	4,955
Побарувања од вработените	7,762	7,855
Однапред платени трошоци	46,667	9,494
Останато	639	548
	61,274	25,751
Минус: Исправка на вредноста на побарувања од вработените	(6,785)	(6,785)
Вкупно останати краткорочни средства и АВР	54,489	18,966

23. ЗАЛИХИ

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Материјали	392,670	437,575
Резервни делови	93,683	87,475
Ситен инвентар	243,501	232,284
Станови и деловен простор за пазар (производство)	229,479	527,813
Трговски стоки	3,400	3,182
Земјиште наменето за градба	197,435	197,435
Вкупно залихи	1,160,168	1,485,764

Со состојба на 31 декември 2022 година, залихата на станови и деловен простор наменети за продажба во износ од 229,479 илјади МКД (2021: 527,813 илјади МКД) ги опфаќа сите вложувања направени од страна на Друштвото во изградба на објекти во сопствена режија и чија намена е продажба на заинтересирани купувачи. Овие залихи се искажани според фактички направените директни трошоци за нивно создавање.

24. ВЛОЖУВАЊА ВО ПРИДРУЖЕНИ ДРУШТВА

	Основна дејност	% на сопственост	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Вложувања во:				
ГПМ Србија Белград	градежни работи	34%	159	159
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје	производство на ел.енергија	50%	14,990	3,075
Силика АД Чајле	рударство	28%	-	10,808
Вкупно			15,149	14,042
<i>Промени во текот на годините:</i>				
Состојба на 1 јануари			14,042	14,042
Нови вложувања во текот на годината			-	-
Продадени вложувања			-	-
Отпис на вложување во придружено друштво во стечај			(10,808)	-
Удел во добивка на придружено друштво			11,915	-
Состојба на 31 декември			15,149	14,042

25. ВЛОЖУВАЊА

(а) Вложувања расположливи за продажба

	% на сопственост	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Вложувања во котирачки друштва:			
Комерцијална Банка АД Скопје	под 5%	1,330,290	1,318,920
		1,330,290	1,318,920
Исправка на вредноста на сомнителни вложувања		-	-
Нето вложувања расположливи за продажба		1,330,290	1,318,920

Друштвото поседува 113,700 акции издадени од Комерцијална Банка АД Скопје со вкупна набавна вредност од 427,232 илјади МКД. Објективната вредност на овие вложувања расположливи за продажба заклучно со 31.12.2022 година изнесува 1,330,290 илјади МКД. Усогласувањето на овие вложувања до нивната објективна вредност е прикажано во Извештајот за сеопфатна добивка.

(б) Вложувања според објективна вредност

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
<i>Удели во:</i>		
КБ Публикум Балансиран	6,245	7,068
КБ Публикум Паричен	60,561	28,598
Нето вложувања според објективна вредност	66,806	35,666
Вкупно вложувања	1,397,096	1,354,586

26. ДОЛГОРОЧНИ ДАДЕНИ ЗАЕМИ

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје	159,447	160,116
МХЕ Јабланица ДОО Скопје	64,928	66,624
Долгорочни дадени кредити на вработени	260	260
Исправка на вредноста на долгорочните дадени кредити	(235)	(235)
	224,400	226,765
Минус: тековен дел на долгорочни кредити	-	-
Вкупно долгорочни дадени кредити	224,400	226,765

Друштвото има дадено долгорочни позајмици на друштвата Мали Хидроелектрани ДОО Скопје и МХЕ Јабланица ДОО Скопје во вкупен износ од 224,375 илјади МКД (2021: 226,740 илјади МКД) со каматни стапки по дванаесет месечен СКИБОР + 1% годишно во моментот на одобрување.

27. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Со состојба на 31 декември 2022 година, нематеријалните средства во износ од 24,564 илјади МКД (2021: 20,576 илјади МКД) вклучуваат стекнат компјутерски софтвер наменет за активностите на Друштвото.

28. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

Промени во текот на 2022 година:

	Земјиште и градежни објекти (000) МКД	Постројки и опрема (000) МКД	Транспор. средства (000) МКД	Инвестиции во тек (000) МКД	Вкупно (000) МКД
Набавна вредност					
Состојба на 1 јануари	1,743,055	3,078,477	1,471,393	172,037	6,464,962
Набавки	15,858	86,925	67,798	31,196	201,777
Набавки од Групата	-	-	-	-	-
Пренос	-	-	-	-	-
Пренос на залихи	-	-	-	-	-
Продажби во Групата	-	-	-	-	-
Продажби	(8,819)	(196,088)	(59,101)	-	(264,008)
Расход и кусоци	-	(55,577)	(1,937)	-	(57,514)
Состојба на 31 декември	1,750,094	2,913,737	1,478,153	203,233	6,345,217
Акумулирана амортизација					
Состојба на 1 јануари	726,221	2,290,827	1,121,535	-	4,138,583
Амортизација	41,283	153,218	78,817	-	273,318
Пренос	-	-	-	-	-
Останати намалувања	-	(91)	-	-	(91)
Продажби во Групата	-	-	-	-	-
Продажби	(3,589)	(196,088)	(58,521)	-	(258,198)
Расход	-	(55,485)	(1,937)	-	(57,422)
Состојба на 31 декември	763,915	2,192,381	1,139,894	-	4,096,190
Сегашна вредност на:					
31.12.2022 година	986,179	721,356	338,259	203,233	2,249,027
31.12.2021 година	1,016,834	787,650	349,858	172,037	2,326,379

Со состојба на 31 декември 2022 година, дел од градежните објекти и опрема на Друштвото со сегашна вредност од 984,115 илјади МКД се ставени под хипотека како обезбедување за кредитите и земените банкарски гаранции (Белешка 34а).

29. ОБВРСКИ СПРЕМА ДОБАВУВАЧИ

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Обврски спрема добавувачи во земјата	814,526	1,155,320
Обврски спрема добавувачи во странство	22,862	478
Вкупно обврски спрема добавувачи	837,388	1,155,798

30. ОБВРСКИ ЗА ПРИМЕНИ АВАНСИ

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Примени аванси од инвеститори	415,530	362,710
Примени аванси од продажба на станови	40,979	30,820
Вкупно обврски за примени аванси	456,509	393,530

31. ТЕКОВНА ДОСПЕАНОСТ НА ДОЛГОРОЧНИ КРЕДИТИ

Тековниот дел од долгорочните кредити го претставуваат делот од обврските за долгорочни кредити кои доспеваат за плаќање во рок од 12 месеци од датумот на билансот на состојба (Белешка 34).

32. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ И ПВР

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Обврски спрема вработените за нето плати	39,373	35,919
Обврски спрема државата за давачки од плати	22,337	20,212
Обврски за ДДВ	97,252	19,895
Обврски за данок од добивка	13	5,198
Обврски за награди на вработените	385	58,121
Обврски за дивиденди	69,389	65,725
Обврски за здружени средства од вработени	28,422	27,284
Останати обврски спрема вработените	1,619	1,670
Пресметани трошоци од добавувачи	-	-
Останати краткорочни обврски	804	3,743
Вкупно останати краткорочни обврски и ПВР	259,594	237,767

33. КРЕДИТИ

	Време на отплата	Каматна стапка	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Краткорочни кредити од:				
Комерцијална банка АД Скопје	еднократно достасување до 03/2022	2.2% фиксна годишно	-	60,000
Комерцијална банка АД Скопје	еднократно достасување до 03/2023	3.8% фиксна годишно	7,000	-
Шпаркасе банка АД Скопје	еднократно достасување до 10/2023	3.5% фиксна годишно	91,699	-
			98,699	60,000
Долгорочни кредити и наеми од:				
Шпаркасе банка АД Скопје	31 месечни рати до 03/2024	2.5% фиксна годишно	40,449	69,322
Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје	месечни рати до 08/2023 и 06/2024	2.4% фиксна годишно	11,625	12,053
Комерцијална банка АД Скопје	36 месечни рати до 09/2025	4,2% годишно	113,333	-
Халк банка АД Скопје	36 месечни рати до 09/2025	3.6% годишно	58,253	-
			223,660	81,375
Тековна доспеаност на долгорочни кредити:				
Шпаркасе банка АД Скопје			(32,258)	(31,529)
Шпаркасе Лизинг ДОО Скопје			(9,642)	(6,916)
Комерцијална банка АД Скопје			(43,333)	-
Халк банка АД Скопје			(21,566)	-
Вкупно тековна доспеаност			(106,799)	(38,445)
Вкупно нето долгорочни кредити			215,560	102,930

Отплатата на долгорочните обврски која треба да се изврши по 31 декември 2022 и 2021 е како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Во рок од една година	106,799	38,445
Над една до пет години	116,861	42,930
Над 5 години	-	-
Вкупно	223,660	81,375
Кредитите се деноминирани во следните валути:		
ЕУР	103,324	12,053
МКД	219,035	129,322
	322,359	141,375

33. КРЕДИТИ (Продолжение)

Договор за краткорочен кредит склучен со Комерцијална Банка АД Скопје во износ од 7,000 илјади МКД со рок на враќање до 03.2023 и фиксна каматна стапка од 3.8% годишно. Кредитот е обезбеден со воспоставено заложно право на објекти и опрема.

Договор за краткорочен девизен кредит склучен со Шпаркасе Банка АД Скопје во износ од 91,699 илјади МКД (1,500,000 ЕУР) со рок на враќање до 10.2023 и фиксна каматна стапка од 3.5% годишно. Кредитот е обезбеден со воспоставено заложно право на објекти и опрема.

Договор за долгорочен кредит склучен со Шпаркасе Банка АД Скопје во износ од 74,500 илјади МКД со отплата на рати до 01.03.2024 година и фиксна каматна стапка од 2.5% годишно. Кредитот е обезбеден со воспоставено заложно право на објекти и опрема.

Договори за користење на лизинг за набавка на основно средство - 2 возила, склучени со Шпаркасе лизинг ДОО Скопје во вкупен износ од 244,993 еур ЕУР со отплата на 24 месеци или најдоцна до 01.08.2023 година и каматна стапка од 2.42% годишно. Наемот е финансиски.

Договори за користење на лизинг за набавка на основно средство - 6 возила, склучени со Шпаркасе лизинг ДОО Скопје во вкупен износ од 139,282 ЕУР со отплата на 24 месеци или најдоцна до 03.06.2024 година и каматна стапка од 2.42% годишно + 6M EURIBOR. Наемот е финансиски.

Договор за долгорочен кредит склучен со Комерцијална Банка АД Скопје во износ од 120,000 илјади МКД со отплата на рати до 26.09.2025 година и каматна стапка од 4.2% годишно. Кредитот е обезбеден со воспоставено заложно право на објекти и опрема.

Договор за долгорочен кредит склучен со Халк Банка АД Скопје во износ од 61,495 илјади МКД со отплата на рати до 30.09.2025 година и каматна стапка од 3.6% годишно. Кредитот е обезбеден со воспоставено заложно право на објекти и опрема.

34. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

а) Земени банкарски гаранции

Друштвото има склучено договори за земени банкарски гаранции од следните банки, со следните износи, рокови на доспевање и основ за кои се склучени:

Банка	(000) МКД	ЕУР	УСД	Рок на доспевање
НЛБ Банка АД Скопје	319,323	1,347,485	-	2023-2025
Комерцијална Банка АД Скопје	870,206	12,486,455	-	2023-2025
Шпаркасе Банка АД Скопје	67,397	7,436,412	-	2023-2025
Халк Банка АД Скопје	86,420	11,760,802	-	2023-2025
Вкупно гаранции	1,343,346	33,031,154	-	
Вкупно во (000) МКД	3,374,561			
Вкупно во ЕУР	54,876,346			

Гаранциите издадени од страна на НЛБ Банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен револвинг кредит-лимит на износ од 20,000,000 ЕУР. Договорот опфаќа одобрување на кредити, отварање на акредитиви и издавање на гаранции. Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има искористено 6,540,249 ЕУР. Како обезбедување за обврските на Друштвото се дадени хипотеки и залог на имот и опрема и меници (Белешка 35б).

Гаранциите издадени од страна на Комерцијална банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен револвинг кредит-лимит од 2016 година на износ од 30,000,000 ЕУР. Договорот опфаќа одобрување на кредити, отварање на акредитиви и издавање на гаранции. Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има искористено 26,637,546 ЕУР. Како обезбедување за обврските на Друштвото се дадени хипотеки на имот и залог на опрема (Белешка 35б).

Гаранциите издадени од страна на Шпаркасе банка АД Скопје во корист на Друштвото се одобрени врз основа на склучен договор за рамковен револвинг кредит-лимит на износ од 18,500,000 ЕУР. Договорот опфаќа одобрување на кредити, отварање на акредитиви и издавање на гаранции. Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има искористено 8,532,410 ЕУР. Како обезбедување за обврските на Друштвото се дадени хипотеки и залог на имот и опрема и меници (Белешка 35б).

Друштвото има склучени договори за рамковен револвинг кредит-лимит со Халк Банка АД Скопје во вкупен износ од 15,000,000 ЕУР. Договорите опфаќаат одобрување на кредити, отварање на акредитиви и издавање на гаранции. Со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото има искористено 13,166,141 ЕУР. Како обезбедување за обврските на Друштвото се дадени меници и хипотека и залог на имот и опрема.

Вкупната изложеност на Друштвото спрема банките по основ на искористени банкарски гаранции со состојба на 31 декември 2022 година изнесува 3,374,561 илјади МКД или 55 милиони Евра.

34. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжение)

б) Дадени хипотеки на својот имот

Друштвото има дадено хипотеки на својот имот како обезбедување на плаќање спрема следните банки за следните преземени обврски:

Хипотекарен доверител	Објект/Имот	Обезбедување за:
НЛБ Банка АД Скопје	Хотел Охрид Адм. зграда Битола Адм. Зграда Скопје Управна зграда и маш.раб. М.Каменица Хотел Скопје Опрема и инвентар Возила и градежни машини	Договор за рамковен револволинг кредит лимит од 20,000,000 ЕУР со НЛБ Банка АД Скопје
Комерцијална банка АД Скопје	Адм. зграда Битола Адм. Зграда Скопје Стопански комплекс М.Каменица Хотел Скопје Хотел Охрид Деловна опрема, градежна опрема и градежна механизација Три бланко сопствени акцептирани меници уредени во форма на нотарски акт со извршна клаузула	Договор за рамковен револвинг кредит лимит од 30,000,000 ЕУР
Халк Банка АД Скопје	Комплекс Лепенец Асфалтна база Кичево Возила и Градежна механизација	Договори за рамковен револвинг кредит лимит во вкупен износ од 15,000,000 ЕУР
Шпаркасе Банка АД Охрид	Деловен простор Механика Фабрика за арматура Делчево Градежна опрема	Договор за кредитна линија од 18,500,000 ЕУР

Проценетата вредност на заложенитот имот и опрема се утврдени од страна на банките доверители.

34. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ (продолжение)

в) Судски спорови

Друштвото е тужена странка во поголем број на судски постапки кои произлегуваат од редовното работење на Друштвото. Вкупниот износ на тужби против Друштвото на 31 декември 2022 година изнесува 78,120 илјади МКД (2021: 78,826 илјади МКД) и претставуваат тужби по разни основи (од добавувачи, тужби за надомест на штети и останато). Менаџментот на Друштвото смета дека не постојат значајни идни обврски од овие судски спорови, така што од овие спорови не се очекуваат значајни идни одливи на средства.

Од друга страна, Друштвото се јавува како тужител во поголем број на судски постапки кои произлегуваат од редовното работење на Друштвото. Вкупниот износ на тужби во корист на Друштвото на 31 декември 2022 година изнесува 142,008 илјади МКД (2021: 194,693 илјади МКД) и воглавно претставуваат тужби поради ненаплатени побарувања за извршени работи. Потенцијални средства не се признаваат во финансиските извештаи.

35. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Трансакциите помеѓу поврзаните друштва во рамки на Групацијата односно нивните вкупни меѓусебни побарувања, обврски, како и приходи и расходи се дадени во табелата подолу.

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Побарувања	453,265	550,093
Обврски	453,265	550,093
Приходи од продажби	223,473	308,607
Приходи од наемнини	11,548	11,282
Останати приходи	-	-
Трошоци за материјали	(215,942)	(304,995)
Трошоци за услуги	(7,531)	(3,612)
Трошоци за наемнини	(11,548)	(11,282)
Други трошоци	-	-

Погоренаведените побарувања, обврски, приходи и расходи се елиминирани во овие консолидирани финансиски извештаи.

Побарувањата, обврските, приходите и расходите со придружените друштва се како што следува:

	2022 (000) МКД	2021 (000) МКД
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје-побарувања	162,549	163,485
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје-обврски	2,221	-
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје-приходи	4,782	4,842
Мали Хидроелектрани ДОО Скопје-расходи	2,221	-

36. ФИНАНСИСКИ НАЕМИ

Друштвото има набавено основни средства (градежни машини и опрема) под финансиски наем (Белешка 34). Роковите за плаќање на истите се движат во период од две до три години од датумот на билансот на состојба. Идните плаќања за наеми според финансиските наеми се како што следува:

	2022	2021
	(000) МКД	(000) МКД
Во рок од една година	9,642	6,916
По една година, но не повеќе од пет години	1,983	5,137
	11,625	12,053

37. НАСТАНИ ПО ДАТУМ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

По датумот на известување не се случиле настани кои имаат материјално значење на деловните активности на Друштвото.

Законска обврска за составување на консолидирана годишна сметка и годишен извештај за работењето согласно одредбите на ЗТД

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Консолидираната Годишна сметка која ја изготвуваат трговските друштва вклучува биланс на состојба и биланс на успех и објаснувачки белешки.

Согласно член 476 од Законот за трговски друштва Годишната сметка и финансискиот извештај кои се однесуваат за иста деловна година и кои се подготвени согласно одредбите на Законот и со прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на друштвото за деловната година.

Согласно член 477 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи, е должен, по завршување на секоја деловна година да изготви и извештај за работата на друштвото во претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Консолидираната Годишна сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работење се дадени во Додатоците 2 и 3.

Органот на Управување на Друштвото го разгледал и одобрил Годишниот извештај за работење.

Консолидирана Годишна сметка за 2022 година

- Консолидиран Биланс на состојба
- Консолидиран Биланс на успех
- Консолидиран Извештај за сеопфатна добивка

ЕМБС: 04054261

Целосно име: Градежно друштво ГРАНИТ АД-Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Консолидирана годишна сметка

Тип на документ: Консолидирана годишна сметка

Година : 2022

Листа на прикачени документи:

Објаснувачки белешки и други прилози

Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А. НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	3.843.429.959,00			3.906.681.483,00
2	-- I. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	24.563.642,00			20.575.212,00
4	-- Концесии, патенти, лиценци, заштитни знаци и слични права	24.563.642,00			20.575.212,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	2.249.028.246,00			2.326.380.153,00
10	-- Недвижности (011+012)	986.179.139,00			1.016.833.341,00
11	-- Земјиште	299.415.276,00			299.415.276,00
12	-- Градежни објекти	686.763.863,00			717.418.065,00
13	-- Постројки и опрема	720.181.236,00			719.766.523,00
14	-- Транспортни средства	306.969.273,00			385.308.690,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	31.568.421,00			31.537.451,00
18	-- Материјални средства во подготовка	203.233.133,00			172.037.104,00
19	-- Останати материјални средства	897.044,00			897.044,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	1.569.838.071,00			1.559.726.118,00
23	-- Вложувања во придружени друштва и учества во заеднички вложувања	15.148.463,00			14.041.606,00
24	-- Побарувања по дадени долгорочни заеми на поврзани друштва	224.375.381,00			226.740.286,00
26	-- Вложувања во долгорочни хартии од вредност (027+028+029)	1.330.290.000,00			1.318.920.000,00
28	-- Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	1.330.290.000,00			1.318.920.000,00
30	-- Останати долгорочни финансиски средства	24.227,00			24.226,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	4.039.453.547,00			4.109.037.844,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	1.160.167.696,00			1.485.763.941,00

38	-- Залихи на суровини и материјали	392.670.342,00		437.574.556,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	337.182.445,00		319.759.059,00
40	-- Залихи на недовршени производи и полупроизводи	229.479.257,00		527.812.810,00
42	-- Залихи на трговски стоки	200.835.652,00		200.617.516,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	2.766.459.513,00		2.502.764.198,00
46	-- Побарувања од поврзани друштва	3.101.917,00		3.368.324,00
47	-- Побарувања од купувачи	2.142.130.545,00		2.334.685.438,00
48	-- Побарувања за дадени аванси на добавувачи	613.857.216,00		155.599.454,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	6.393.240,00		8.042.310,00
50	-- Побарувања од вработените	976.595,00		1.068.672,00
52	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (053+056+057+058)	67.168.932,00		36.028.584,00
57	-- Побарувања по дадени заеми	362.712,00		362.712,00
58	-- Останати краткорочни финансиски средства	66.806.220,00		35.665.872,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	45.657.406,00		84.481.121,00
60	-- Парични средства	40.157.406,00		78.981.121,00
61	-- Парични еквиваленти	5.500.000,00		5.500.000,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	46.665.995,00		9.493.418,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	7.929.549.501,00		8.025.212.745,00
64	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА - АКТИВА	3.140.378.877,00		3.330.808.249,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	6.053.693.897,00		6.096.740.587,00
66	-- I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	932.365.970,00		932.365.970,00
67	-- II. ПРЕМИИ НА ЕМИТИРАНИ АКЦИИ	51.894.626,00		51.894.626,00
68	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	148.096.865,00		148.096.865,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	917.246.789,00		906.552.152,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	1.638.821.160,00		1.459.908.505,00
72	-- Законски резерви	218.831.385,00		218.831.385,00
73	-- Статутарни резерви	62.164.032,00		62.164.032,00
74	-- Останати резерви	1.357.825.743,00		1.178.913.088,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	2.615.476.189,00		2.758.309.516,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	45.986.028,00		135.806.683,00
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	1.875.855.604,00		1.928.472.126,00

85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)	223.660.387,00			81.374.810,00
90	-- Обврски по заеми и кредити	212.035.269,00			69.322.288,00
92	-- Останати финансиски обврски	11.625.118,00			12.052.522,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	1.652.195.217,00			1.847.097.316,00
97	-- Обврски спрема добавувачи	837.388.571,00			1.155.798.751,00
98	-- Обврски за аванси, депозити и кауции	456.510.058,00			393.531.214,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	22.337.450,00			20.212.029,00
100	-- Обврски кон вработените	69.255.444,00			65.725.875,00
101	-- Тековни даночни обврски	97.577.202,00			25.379.228,00
104	-- Обврски по заеми и кредити	98.699.309,00			60.000.000,00
106	-- Обврски по основ на учество во резултатот	69.774.093,00			123.845.960,00
107	-- Останати финансиски обврски	16.857,00			1.910.196,00
108	-- Останати краткорочни обврски	636.233,00			694.063,00
109	-- V. ОДЛОЖЕНО ПЛАЌАЊЕ НА ТРОШОЦИ И ПРИХОДИ ВО ИДНИТЕ ПЕРИОДИ (ПВР)				32,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ (065+081+094+109+110)	7.929.549.501,00			8.025.212.745,00
112	-- В. ВОНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА-ПАСИВА	3.140.378.877,00			3.330.808.249,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	4.937.184.230,00			4.896.447.720,00
202	-- Приходи од продажба	4.633.532.643,00			4.668.518.866,00
203	-- Останати приходи	134.103.380,00			136.520.886,00
204	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на почетокот на годината	527.812.810,00			483.046.136,00
205	-- Залихи на готови производи и недовршено производство на крајот на годината	229.479.257,00			527.812.810,00
206	-- Капитализирано сопствено производство и услуги	169.548.207,00			91.407.968,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+219+220+221+222)	4.671.356.145,00			4.872.607.490,00
208	-- Трошоци за суровини и други материјали	1.077.194.817,00			1.005.911.117,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	5.435.977,00			5.501.638,00
210	-- Набавна вредност на продадените материјали, резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	149.897.236,00			118.322.654,00
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	2.153.962.941,00			2.356.464.760,00

212	-- Останати трошоци од работењето	109.645.171,00			117.698.082,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	856.144.599,00			845.496.813,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	485.580.543,00			479.249.679,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	41.145.253,00			39.288.788,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	183.428.954,00			182.395.508,00
217	-- Останати трошоци за вработените	145.989.849,00			144.562.838,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	282.376.023,00			277.023.139,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства	20.390.225,00			37.912.335,00
222	-- Останати расходи од работењето	16.309.156,00			108.276.952,00
223	-- III. ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ (224+229+230+231+232+233)	77.532.113,00			77.282.640,00
224	-- Финансиски приходи од односи со поврзани друштва (225+226+227+228)	4.782.571,00			4.841.854,00
226	-- Приходи по основ на камати од работење со поврзани друштва	4.782.571,00			4.841.854,00
229	-- Приходи од вложувања во неповрзани друштва	70.494.000,00			68.220.000,00
230	-- Приходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	2.115.194,00			2.790.856,00
232	-- Нереализирани добивки (приходи) од финансиски средства	140.348,00			1.429.930,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	10.692.048,00			4.275.376,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	7.494.478,00			2.307.255,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	3.197.570,00			1.968.121,00
244	-- Удел во добивката на придружените друштва	11.914.600,00			
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)	46.249.197,00			141.614.168,00
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)	46.249.197,00			141.614.168,00
252	-- Данок на добивка	263.169,00			5.807.485,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)	45.986.028,00			135.806.683,00
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	1.064,00			1.241,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
269	-- Добивка за годината	45.986.028,00			135.806.683,00
271	-- Останата сеопфатна добивка (273+275+277+279+281+283) - (274+276+278+280+282+284)	10.634.000,00			488.663.700,00
274	-- Загуби кои произлегуваат од преведување од странско работење	736.000,00			360.000,00
275	-- Добивки од повторно мерење на финансиски средства расположливи за продажба	11.370.000,00			489.023.700,00
286	-- Нето останата сеопфатна добивка (271-285)	10.634.000,00			488.663.700,00

288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)	56.620.028,00			624.470.383,00
289	-- Сеопфатна добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво	56.620.028,00			624.470.383,00

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
605	-- Сегашна вредност на софтвер со лиценца (< или = АОП 004 од БС)	24.563.642,00			20.575.212,00
609	-- Земјишта	299.415.276,00			299.415.276,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	686.763.863,00			717.418.065,00
615	-- Сегашна вредност на компјутерска опрема (< или = АОП 013 од БС)	3.287.556,00			4.304.066,00
622	-- Други скапоцености (< или = АОП 019 од БС)	897.044,00			897.044,00
625	-- Заеми и кредити дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 024+АОП 025+АОП 032+АОП 033+АОП 034+АОП 046+АОП 047+АОП 056+АОП 057+АОП 058 Од БС)	224.375.381,00			226.740.286,00
626	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+ АОП 046+ АОП 047+АОП 048 Од БС)	2.436.841.722,00			2.317.058.153,00
627	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси дадени на органи на законодавна, извршна и судска власт, ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (<или=АОП 030+АОП 046+АОП 047+АОП 048 Од БС)	34.442.326,00			158.087.946,00
628	-- Останати побарувања од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 034+ АОП 046+ АОП 047+АОП 051+ АОП 062 Од БС)	91.269,00			
630	-- Побарувања по основ на продажба на стоки и услуги и аванси и останати побарувања од сите субјекти во земјата и странство (< или=АОП 006+АОП 017+АОП 030+АОП 034+АОП 035+ АОП 046+ АОП 047+АОП 049+ АОП 050+АОП 051+АОП 057+АОП 062 Од БС)	2.152.602.297,00			2.347.164.744,00
635	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси (краткорочни трговски кредити) примени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 Од БС)	1.264.125.996,00			1.502.591.214,00
636	-- Обврски по основ на набавка на стоки и услуги и аванси примени од органи на законодавна, извршна и судска власт,	6.871.449,00			46.185.083,00

	ФПИОСМ,ФЗОРСМ,АВРСМ, единици на локална самоуправа и други правни лица финансирани од буџет (< или =АОП 096+АОП 097+ АОП 098+АОП 108 ОД БС)			
637	-- Останати обврски кон нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни препријатија во земјата (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 096+ АОП 106+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	69.859.133,00		125.817.210,00
639	-- Обврски по основ на трговски кредити, аванси и останати обврски кон сите субјекти во земјата и странство (вкупно) (< или=АОП 092+АОП 093+АОП 094+ АОП 096+ АОП 097+ АОП 098+ АОП 099+ АОП 100+ АОП 101+ АОП 107+АОП 108+ АОП 109 ОД БС)	1.495.346.933,00		1.675.303.877,00
640	-- Приходи од продажба на стоки и услуги (АОП 641+ АОП 642) (< или = АОП 202 од БУ)	4.627.139.541,00		4.666.959.373,00
642	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	4.627.139.541,00		4.666.959.373,00
643	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на домашен пазар (< или = АОП 202 од БУ)	4.619.159.311,00		4.642.027.206,00
644	-- Приходи од продажба на производи, стоки и услуги на странски пазар (< или = АОП 202 од БУ)	7.980.230,00		24.932.167,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	5.024.052,00		632.531,00
650	-- Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства (< или = АОП 203 од БУ)	33.657.548,00		45.283.172,00
654	-- Приходи од вишоци (< или = АОП 203 од БУ)	133.458,00		763.077,00
655	-- Наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски (< или = АОП 203 од БУ)	72.440.887,00		73.234.568,00
666	-- Приходи од дивиденди	70.494.000,00		68.220.000,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	601.639.429,00		636.174.254,00
669	-- Огрев, гориво и мазива (< или = АОП 208 од БУ)	366.665.973,00		250.755.424,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	1.547.853,00		1.203.990,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	5.345.831,00		3.118.130,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	270.958,00		447.182,00
675	-- Вода (< или = АОП 208 од БУ)	3.145.044,00		3.232.590,00
676	-- Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	62.408.601,00		38.733.211,00
677	-- Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	293.224.981,00		204.218.747,00
678	-- Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	76.811.102,00		60.088.561,00
679	-- Отпис на ситен инвентар, амбалажа и автогуми (во производство) (< или = АОП 208 од БУ)	28.009.785,00		54.823.897,00

680	-- Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	35.681.880,00		37.608.289,00
682	-- ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	5.704.433,00		5.203.859,00
684	-- Надворешни услуги за изработка на производи (вон производство) (< или = АОП 211 од БУ)	1.997.319.410,00		2.133.072.064,00
686	-- Наемнини за деловни простории во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	2.709.780,00		1.538.010,00
687	-- Наемнини за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	9.875.798,00		16.978.610,00
688	-- Наемнина за земјиште (< или = АОП 211 од БУ)	1.991.814,00		2.688.755,00
692	-- Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	5.209.917,00		5.795.518,00
695	-- Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	15.611.050,00		15.871.260,00
696	-- Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	1.891.082,00		1.698.229,00
698	-- Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци (< или = АОП 217 од БУ)	5.026.739,00		1.185.157,00
699	-- Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	281.516,00		352.796,00
700	-- Надомести на трошоците на вработените и подароци (< или = АОП 217 од БУ)	117.519.124,00		119.269.661,00
701	-- Надоместок за сместување и исхрана на терен (< или = АОП 217 од БУ)	61.644.494,00		63.217.627,00
704	-- Трошоци за организирана исхрана во текот на работа (< или = АОП 217 од БУ)	27.657.997,00		33.207.679,00
705	-- Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)	52.455.035,00		53.165.260,00
707	-- Трошоци за надомест и други примања на надворешни членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	2.143.656,00		2.140.656,00
708	-- Трошоци за спонзорства (< или = АОП 212 од БУ)	1.875.317,00		6.543.817,00
709	-- Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	4.485.762,00		1.070.406,00
710	-- Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	23.356.000,00		20.285.403,00
711	-- Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	24.334.310,00		23.372.710,00
712	-- Даноци кои не зависат од резултатот (< или = АОП 212 од БУ)	3.398.937,00		4.405.259,00
714	-- Членарини на здруженијата во земјата и странство (< или = АОП 212 од БУ)	1.145.526,00		862.558,00
715	-- Надоместоци за повремени и привремени работи (< или = АОП 217 од БУ)	8.104.016,00		6.320.391,00
717	-- Останати трошоци на работењето (< или = АОП 212 од БУ)	48.905.663,00		59.017.273,00
718	-- Казни, пенали надоместоци за штети и друго (< или = АОП 222 од БУ)	1.532.085,00		88.815,00

719	- - Надоместоци за штети (< или = АОП 222 од БУ)	2.849,00		83.861,00
721	- - Исплатени дивиденди	96.063.177,00		46.106.815,00
722	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	1.116,00		1.241,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2047	- 08.11 - Вадење на декоративен камен и камен за градежништвото, варовник, суров гипс, креда и шкрилци	45.173.717,00			
2170	- 23.63 - Производство на готова бетонска смеса	140.842.980,00			
2303	- 41.20 - Изградба на станбени и нестанбени згради	891.698.501,00			
2304	- 42.11 - Изградба на патишта и автопати	3.866.597.337,00			
2326	- 45.20 - Одржување и поправка на моторни возила	9.867.001,00			
2438	- 55.10 - Хотели и слични објекти за сместување	66.682.191,00			
2491	- 68.20 - Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	5.024.052,00			
2501	- 71.20 - Техничко испитување и анализа	745.164,00			

Потпишано од:

KATERINA GJERDOVSKA

CN=Makedonski Telekom CA, O=Makedonski Telekom, C=MK
Makedonski Telekom CA

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за 2022 година

Годишен извештај
за 2022 година
ГД Гранит АД Скопје
Управен Одбор

Содржина

- Обраќање до акционерите
- За нас
- Структура на ГД Гранит АД Скопје
- Управување и спроведување на одлуки
- ГД Гранит и опкружувањето во 2022 година
- Активности на Друштвото во 2022 година
- Резултати од работењето
- Политики во деловното работење
- Развиваме, истражуваме, применуваме, усовршуваме
- Општествено корпоративно управување
- Стратешки цели за 2023 година

Обраќање до акционерите

Почитувани акционери,

Годината што измина донесе крупни економски предизвици, соочувајќи го светот со сериозна економска и енергетска криза, како и висока инфлација каква што не паметиме во поновата историја. Од почетокот на пандемијата наваму, светската економија постојано е соочена со неизвесност. Уште незакрепнато од пандемијата, стопанството се соочи со нов предизвик како воениот конфликт помеѓу Украина и Русија, што особено влијае на европскиот пазар и ценовните притисоци.

Градежништвото како сектор не остана имуно на последиците од многуте кризи кои се надоврзаа една на друга, што на национално ниво се одрази со значително намалување на бројот на вработени во секторот, кој за прв пат во последните години падна под 50.000 лица.

ГД Гранит АД Скопје и покрај многуте предизвици, 2022 година ја заврши успешно, тековно приспособувајќи се на новонастанатите околности.

Ангажманот на менаџерскиот и раководниот тим во овие околности на делување покажа особена стабилност, грижа и внимание при изборот на соодветни мерки и активности за надминување на предизвиците, со што се постигнаа позитивните резултати.

2022 година, всушност ги предизвика сите чинители во стопанството да ги напуштат комфор зоните на делување и да воведат пофлексибилен начин на работа и приспособување на работата во новонастанатите услови во глобални рамки, предизвикани од пандемијата. Конкретно ние се соочивме со ограничени ресурси за работа, пораст на цени, голема флукуација на работоспособната сила, но планскиот пристап кон преземените обврски и грижата за вработените обезбедија исполнување на целите. На овој начин Друштвото покажа одлична способност навремено да се адаптира и приспособи на новонастанатите состојби. Главниот подвиг беше да се заштитат вработените и нивните работни места, притоа да се обезбеди и целосно исполнување на обврските кон инвеститорите, а сето тоа со краен позитивен резултат и за акционерите.

Во 2022 година претежно работевме на веќе склучените договори од причина што градежништвото погодено од здравствено – економската криза се соочи со намален интензитет на градежни активности и поголеми инвестиции не беа започнати. Во таквата деловна клима останавме фокусирани на рационализација и зголемување на ефикасноста во работењето.

Со ваквото делување целите и во 2023 година да ја задржиме позицијата на противно котирано Друштво на Македонската берза, со што ќе ја оправдаме довербата на акционерите. Дополнително, ќе се потрудиме да ја потврдиме нашата слика за добар работодавач, кој привлекува особени професионалци кои сакаат да бидат дел од нашиот тим и кои се привлечени од комплексноста на градежните проекти кои ги изведува Друштвото. Во таа насока, ќе продолжиме кон градење на нашиот пат за безбедно и сигурно работно место за секој работник, а имајќи ја предвид иднината и нашите наследници, ќе продолжиме да работиме на одржување и подобрување на практиките за здрава животна средина, со посветеност на прописите и препораките за нејзино одржување на градилиштата.

Имајќи ги предвид моменталните случувања, оваа година исто така не очекуваат големи предизвици во остварувањето на нашите цели. Во таа насока идентификувани се неколку клучни сегменти кои ќе треба да се реорганизираат заради нивен развој и раст. Економската криза и значајниот пораст на цените неминовно ќе делува на резултатите, но водејќи се од нашиот ентузијазам и цел да се реализира планот, како и посветеноста на работата како двигател за подобри резултати, веруваме дека Друштвото ќе ги надмине и предизвиците кои ги носи 2023 година.

Гранит и натаму ќе цели да остане синоним за успех во градежништвото и лидер во остварувањето на најкомплексните проекти на инвеститорите, насочувајќи го својот раст кон инвестиции во кадарот, дигитализација и модерни основни средства кои ќе придонесат за исполнување на истите.

Годишниот извештај го претставува годишното работење на Друштвото од страна на менаџментот, кој е заснован на барањата на Законот за трговски друштва, а претставува проценка на информациите на искажаните позиции и резултати во финансиските извештаи.

Управен Одбор

За нас

ГД Гранит АД Скопје е најголемата градежна компанија во Р.Северна Македонија со долги традиции и искуство во градежната дејност. Повеќе од 70 години Гранит е синоним за квалитет и одговорност во Р.Северна Македонија, кој својата слика ја гради како на домашен, така и на странски пазар.

Основна дејност на ГД Гранит АД Скопје се градежни активности во ниско, високо и хидро градба. Покрај својата основна дејност ГД Гранит АД Скопје има основано Друштва во целосна сопственост на Друштвото на територија на Р. Северна Македонија и на странските пазари кои се бават со трговија на градежна механизација и градежни материјали, угостителство и други услуги.

Претежната дејност на ГД Гранит АД Скопје е нискоградба.

Квалитетот што го нуди ГД Гранит АД Скопје е традиција и директен резултат на успешно лидерство и бескомпромисно почитување на нашите вредности – безбедност, квалитет, етика, интегритет и долгорочна одржливост и развој. Оттаму, ГД Гранит АД Скопје постојано се стреми кон воспоставување на одржлив систем на вредности, иновација и подобрување на квалитетот на живот, бидејќи угледот на нашата компанија зависи од вредноста што истата ја има во очите на оние за кои градиме.

Следењето на општествените промени и состојбите на пазарот резултираа со развивање на капацитетите на Компанијата согласно современите потреби на денешницата, поради што развиваме и применуваме првокласна светска технологија, бараме и спроведуваме најдобри идеи и континуирано вложуваме во обезбедување високо ниво на компетентност и континуиран напредок на вработените, поради што ГД Гранит АД Скопје денес егзистира како високопрофесионална и технолошки опремена градежна компанија со можност за реализирање на најкомплексни Градби.

Делувањето на странските пазари се остварува преку друштва во целосна сопственост на ГД Гранит АД Скопје, формирани како друштвата со ограничена одговорност/подружници/деловни единици во странство.

Акциите на ГД Гранит АД Скопје, котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност од 22.01.2003 година.

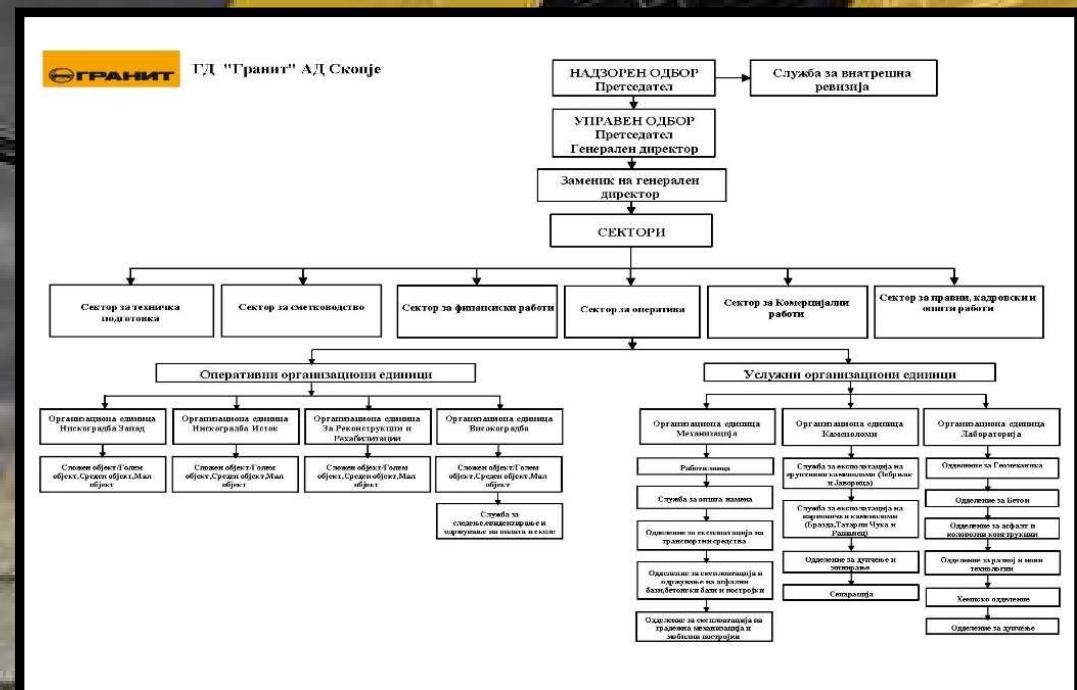
Структура на Друштвото

Организациска структура

Системот на корпоративното управување се базира на законските прописи и Статутот на ГД Гранит АД Скопје и како таков обезбедува ефикасно и транспарентно управување на Компанијата преку воспоставен двостепен систем на управување – Надзорен Одбор и Управен Одбор.

Собранието на акционери, како највисоко тело одлучува за прашања регулирани со закон и доверени со Статутот на ГД Гранит АД Скопје.

Внатрешната организациона поставеност на Друштвото е врз основа на поделба на работите по организациони единици, работни единици, служби и сектори кои делуваат во рамките на Друштвото, додека дел од останатите дејности кои не спаѓаат во неговата основна дејност, ги врши преку друштва формирани во целосна сопственост на ГД Гранит АД Скопје.

Корпоративно управување и спроведување на одлуки

Деловната политика на управување и спроведување на одлуки се базира на примена на практиките на добро Корпоративно управување. Донесувањето на одлуките основата ја црпи преку анализа на моменталните економски пазарни индикатори, можности и расположливи ресурси, како и анализа на светските ценовно чувствителни информации од значење на работењето на друштвото со соодветно планирање на активностите, одлучување и следење на спроведување на одлуките, во согласност со овластувањата обезбедени од законот и Статутот на Друштвото.

Надзорниот Одбор во текот на 2022 година континуирано ја следеше и контролираше работата на Друштвото и неговата финансиска состојба, управување и резултати. Во периодот од јануари до декември 2022 година, одржа вкупно 5 (пет) редовни седници. Седниците беа навремено свикани од страна на Претседателот на Надзорниот Одбор и сите членови беа присутни на сите седници на кои беа усвоени вкупно 23 Одлуки, а дополнително беа усвоени 2 Одлуки без одржување на седница за прашања од надлежност на Надзорниот Одбор. Во 2022 година Надзорниот одбор донесе и план за сукцесија кој е прилог на овој Извештај.

Надзорниот одбор е составен од две жени и еден маж кои се исклучителни професионалци секој од својата област. Претседателот на Надзорниот одбор г-ѓа Ивана Милковска Симева е дипломиран архитект, а останатите членови г-дин Горан Марковски е дипломиран економист и г-ѓа Виолета Божиноска дипломиран правник, со што се покриени сите области битни за правилно функционирање, контрола и согледување на работењето на Друштвото од секој аспект. Преку службата за внатрешна ревизија се вршеа тековните контроли за што Службата доставуваше навремено извештаи до Надзорниот одбор, а со оглед и на ангажираноста и професионалните познавања на членовите на Надзорниот одбор, потребата за формирање на дополнителни посебни Комисии за работа не беше установена.

Членот на Надзорен одбор г-дин Горан Марковски е независен член на Надзорниот одбор на **Diners Klub Интернационал Мак АД Скопје**. Корпоративен Секретар на Надзорниот одбор е Марина Атанасова, магистер по правни науки.

Управниот одбор е составен од 5 членови кој е спој на искуството и енергичноста на младата движечка сила, со различни професии и тоа Претседателот на Управниот одбор г-дин Страшо Милковски со долгогодишно искуство како дипломиран инженер архитект, г-дин Зоран Милковски магистер по природни науки, математика и компјутерски науки, г-ѓа Катерина Ѓердовска дипломиран економист, -г-дин Андреа Серафимовски дипл.градежен инженер и надворешниот член г-дин Венко Зафиров дип. електро-инженер. Претседателот на Надзорниот одбор Ивана Милковска- Симева присуствуваше на сите седници на Управниот одбор. Во 2022 година се одржа 6 редовни седници на која се усвоија одлуки и заклучоци согласно расправата на седниците, а за дел од работите од тековното работење со цел обезбедување на ефективно управување беа донесени и одлуки без одржување на седница. Друштвото одлучуваше за одлуките за разгледување и одобрување на годишните сметки на Друштвото, поединечни и консолидирани, како и годишните сметки на Друштвата формирани од страна на ГД Гранит АД Скопје, до тековните работи за организација, планирање и насочување на постапките и начинот на извршување на преземните градежни работи во услови на светска криза и правилно насочување на ресурсите на друштвото и нивно рационално користење.

Членот на Управен одбор г-дин Зоран Милковски е член на Надзорен одбор во друштвото Евроинс Осигурување АД Скопје.

Секретарот на Управниот одбор е Марија Шеќероска, дипломиран правник.

Корпоративно управување и спроведување на одлуки

Друштвото континуирано работи на обука на раководниот кадар, со цел развивање на менаџерски способности особено кај вработените жени со цел воспоставување и развивање на родовата еднаквост. Оваа насока Друштвото успешно ја спроведува во Надзорниот одбор, со натамошна цел за воспоставување на иста родова еднаквост и во Управниот одбор на Друштвото.

Состаноците на Надзорниот и Управниот одбор, ги води и следи Корпоративен Секретар за секој одбор одделно, двете жени кои по професија се дипломирани правници со цел правилно следење и применување на добрите корпоративни практики.

Во 2022 на органите на управување и надзор исплатен е бруто износ од 65,667,305 денари на име надоместоци за плата, награда и надоместок за учество во органите на управување .

Во 2022 година не беа донесени зделки со заинтересирана страна, ниту големи зделки.

Членот на Управен Одбор - Венко Зафиров е вработен во фирмата Конер Компјутери ДОО Скопје каде од својот работен однос остварува надоместоци во бруто износ од 756,296 денари.

Членот на Надзорниот Одбор – Горан Марковски е вработен во КБ Публикум Инвест АД Скопје, каде од својот работен однос остварува надоместоци во бруто износ од 4,679,980 денари.

Кодекс за корпоративно управување

ГД Гранит АД Скопје како котирано друштво на Македонската берза во рамките на своето работење, има донесено свој Кодекс за корпоративно управување. ГД Гранит АД Скопје соодветно одговори на Прашалникот и обезбеди информација за своето корпоративно управување почитувајќи ги начелата за транспарентност во работењето.

Во 2022 година Надзорниот одбор, усвои повеќе Политики со кои обезбеди примена на најдобрите меѓународни практики на корпоративното управување онаму каде е апликативно во Друштвото, кои се основата на која се гради добра корпоративна структура. Во таа насока донесени се Политика на наградување, План на сукцесија на Надзорниот одбор (прилог на овој Годишен Извештај), а Управниот одбор преку Секторите врши постојана контрола секој во својата област на примената на Кодексот за Корпоративно управување. Друштвото изврши модификација и дополна на постоечкиот Кодекс за корпоративно управување.

Кодексот притоа е јавно достапен физички во управната зграда и седиштето на Друштвото на ул.Димитрие Чуповски бр.8, како и на интернет страната на Друштвото за увид на сите заинтересирани инвеститори и акционери.

Друштвото продолжи со својата и досегашна пракса на примена на добрите практики на деловното работење при што сите одлуки кои се однесуваат на ценовно значајни информации и битни за работењето на Друштвото беа соодветно објавени на веб страната на Друштвото и доставени до Македонска берза.

Друштвото на овој начин ги има идентификувано правилните вредности и чекори кон обезбедување на едно корпоративно управување кое ќе придонесе за добри корпоративни практики и позитивно работење на Друштвото. Во 2022 година Управниот одбор ја усвои Политиката за односи со засегнати страни преку која се утврдија основните механизми за нивно идентификување и основните начела за соработка со истите. Спроведувањето на ова Политика друштвото ја остваруваше преку делувањето во заедничките состаноци, објавувањето на Информации, кварталните контроли на работата на Организационите единици, Работни единици и Сектори и за таквите активности преку извештаите Управниот одбор известуваше до Надзорниот одбор за преземените активности.

ГД ГРАНИТ АД СКОПЈЕ ВО СТОПАНСТВОТО И ОПКРУЖУВАЊЕТО ВО 2022 ГОДИНА

Последиците на светската економска криза значајно имаа влијание на Бруто домашниот производ, а со тоа и на секторот Градежништво. Потврда за незавидната состојба во градежништвото се и статистичките податоци за Бруто домашниот производ. Согласно со волуменските индекси кај Бруто-домашниот производ според производниот метод, градежниот сектор регистрира значителен пад на годишна основа кој е најизразен во првиот квартал од 17.2 %. Негативниот тренд продолжува и во вториот квартал со пад од 1 %, во третиот со пад од 9.1 % и во четвртиот со 8.1%. Ова е проследено со континуиран раст на цената на основните ресурси и материјали проследени со инфлацијата која бележи значително отскокнување.

Просечна стапка на инфлација мерена на крајот на годината за 2022/2021 изнесува 18.7%.

Бројот на вработени во овој сектор за прв пат во последните години се намали под 50,000 лица.

Трошоците за живот во 2022 година, во споредба со 2021, забележале пораст од 14.2 %, а цените на мало од 12.6 %

Вредноста на извршени градежни работи во номинална вредност изнесува 31.2 милијарди денари, што претставува зголемување во однос на 2021 година од 7%. Во високоградбата има раст од 18.8 %, додека во нискоградбата има пад од 1.1 %.

Активностите на ГД Гранит АД Скопје беа насочени кон целосно искористување на ресурсите со активно реализирање на тековните обврски во договорените рокови, а притоа минимизирање на трошоците. Во таа смисла беа склучени неколку договори во клучни сектори кои имаат непредвидливи измени, договарајќи за ресурсите фиксна цена, како што е снабдувањето со електрична енергија, а се започна со постапки за согледување на можностите на Друштвото во инвестиција на електрични панели за самостојно производство. Во овие околности на стопанисување менаџментот на ГД Гранит АД Скопје во 2022 година, водеше деловна политика насочена кон постигнување разумен баланс помеѓу деловната активност на Друштвото и макроекономските услови за работа на пазарот во РС Македонија кои беа обележани со брз раст на цените.

АКТИВНОСТИ ВО 2022 ГОДИНА

Работењето во 2022 година го обележа работењето на тековните проекти, а заради светската криза истата споредбено со 2021 немаше некои нови позначајни инвестициони проекти и покрај стремежите за поголеми деловни потфати.

Како позначајни проекти кои се изведуваа во текот на 2021 година се:

- Изградба на Автопат Кичево - Охрид, делница Кичево – Подвис;
- Изградба на Експресен Пат А2, ЛОТ 2 – Делница Крива Паланка – Длабочица
- Автопат А4 ГП Блаце – Скопје
- Реконструкција и рехабилитација на државен пат А2, делница Крива Паланка-Деве Баир
- Изградба на автопат А4, делница ГП “Блаце” –Скопје (клучка “Стенковец”), Подделница 1 – проширување на постоен пат А4 од ГП “Блаце” до с.Блаце до ниов на автопат и изградба на дел од автопат со клучка за поврзување со локален пат до с.“Блаце”
- Изградба на Антенски систем за контрола и мониторинг на радиофреквенции на територијата на РС Македонија, на локација во близина на Скопје, на планината Водно
- Тендер 1-Градежни работи за подобрување на инфраструктурата на локалните патишта во избрани општини согласно изработени основни проекти LRCP-9034-MK-RFB-A.2.1.1 –T1 – Дел 3
- Изградба на Мост Карпош

- Изградба на Автопат Кичево - Охрид, делница Кичево – Подвис - Пресека;

Изградба на Автопат Кичево -Охрид, делница Кичево –Подвис -Пресека;

Во 2022 година, изведбата на автопатот Кичево Охрид Секција 1 и Секција 2 бележи завршување на речиси сите вијадукти од двете секции, со исклучок на Вијадукт на км 11+395 и Вијадукт 11+705 каде преостанува монтажа на носачи. Процентуално, 70% од усеците се завршија во 2022 година, делница со асфалт во должина од 380 м и активно се отпочнаа работите за изведба на горниот строј.

Проекти 2022

- **Објект – Автопат А4 ГП Блаце – Скопје;**

Во 2022 година, активно се вршеа градежни активности на овој Проект, а со градежните активности за докомпетирањето на Проектот ќе се обезбеди едно современо инфраструктурно поврзување на Република Северна Македонија со Косово кој треба да обезбеди лесен и ефикасен проток на возила со што ќе се развие едноставен пристап за полесен развој на меѓународните размени.

- **Објект – Изградба на Експресен Пат А2, ЛОТ 2 – Делница Крива Паланка – Длабочица**

Во 2022 година ГД Гранит АД Скопје ги презема целосно активностите како единствен изведувач на изградба на Експресен Пат А2, ЛОТ 2 – Делница Крива Паланка – Длабочица, во должина од 9 км, кој претставува важен инфраструктурен проект и прва делница за изградбата на модерна и современа инфраструктурна конекција на РС Македонија со Р. Бугарија.

Проекти 2022

- **Објект - Реконструкција и рехабилитација на државен пат А2, делница Крива Паланка-Деве Баир**

Во 2022 година Гранит преаде во употреба две делници од договорот за Рехабилитација и надградба на државен пат А2 делница Крива Паланка - Деве Баир во вкупна должина од 7.89 км. Преостанато за изведба е должина од 5.3 км каде согласно договорот потребно е да се доработи дополнителната трета лента, реконструкција на вијадуктите и мостовите и изработка на нови мостови со уредување на речното корито. Со комплетирање на работите на овој клучен инфраструктурен проект за конекција на нашата република со Р.Бугарија, ќе се добие модерна, современа и ефикасна патна мрежа на овој дел од државата.

- **Објект - Мост Карпош на р. Вардар;**

Проектот претставува дел од ново булеварско решение на ул. Љубљанска. Градежните работи во делот на долен строж активно се отпочнати со работа во текот на 2022 година. Мостот е од таканаречен тип "extradosed bridge" што претставува комбинација од мост со главни претходно-напрегнати кутијасты носачи и висечки мост со кабловска конструкција. Како таков, овој мост ќе биде прв од таков тип во Македонија и ќе биде најрепрезентативен објект долж новопланираниот булевар Љубљанска со кој се спојуваат Карпош со населбите Бардовци и Злокуќани.

Проекти 2022

- Изградба на Антенски систем за контрола и мониторинг на радиофреквенции на територијата на Република Македонија, на локација во близина на Скопје, на планината Водно

Градежните активности на објектот "Антенски систем за контрола и мониторинг на радиофреквенции на територијата на Р.Македонија" продолжија во 2022 година. Годишната ја означи завршувањето на главната конструкција на Платформите 1, 2 и 3, и завршување на 95% од најспецифичните елементи "роговите". Започнати се сите останати фази, (покривачките работи, фасадерските работи, изолатерските работи, машинство, електрика и водовод и канализација) во приземјето и платформите 1,2 и 3, а кон крајот на годината отпочната е монтажа на Платформа 4 која е поразлична и најспецифична за изведба од сите останати.

- Други објекти;

Примената на правилата за ефикасно работење во сите службени организациони единици и сектори обезбеди успешно следење на потребите на оперативните организациони единици за навремено изведување на своите договорни обврски. Во овие услови, каде покрај овие објекти, ГД Гранит АД Скопје водеше изведба и на низа патни правци низ територијата на РС Македонија, се создаде потреба од уредување на деловната политика, на начин да се обезбеди најголем степен на ефикасност и рационалност во искористувањето на расположливите ресурси и капацитети. Навременото завршување на преземените градежни активности со овие политики, беше основа за одржување на висок степен на ликвидност во услови на закрепнување на стопанството и значеше непречено извршување на законските обврски, обврските кон добавувачите и вработените.

ГД Гранит АД Скопје за исполнувањето на своите обврски во изведбата на проектите во РС Македонија и надвор од земјата успешно управува со:

- 9 бетонски бази со капацитет од 30m³/h до 180m³/h и годишно производство на бетон од просечно 210.000 m³;
- 7 Асфалтни бази со капацитет од 40 t/h до 160 t/h и годишно производство на асфалт од просечно 270.000 тони;
- 9 концесии за експлоатација (каменоломи) и една сепарација за речен материјал низ цела територија на РМ
- 2 армирачки погони (Кичево и Мождивњак)

Финансиски податоци

Овој годишен извештај и финансиски податоци го покриваат работењето на ГД Гранит АД Скопје за фискалната 2022 година почнувајќи со 1 Јануари 2022 година до 31 Декември 2022 година. Сите финансиски извештаи поединечните и консолидираните се во согласност со Законот за трговските Друштва, сметководствените стандарди како и Меѓународните стандарди за финансиско известување кои се прифатени во Р.Северна Македонија и објавени во Сл. Весник.

Клучни податоци

Остварени се вкупни приходи од 5,025,625,271 денари

Остварени се вкупни расходи во износ од 4,892,737,506 денари.

Бруто добивка за периодот изнесува од 132,887,765 денари.

Вкупна сеопфатна добивка изнесува 144,257,765 денари

Структурата на остварувања споредбено со 2021 година е следната :

	2021	2022
Елементи	износ	износ
Вкупни приходи	4,961,306,756	5,025,625,271
Вкупни расходи	4,779,973,173	4,892,737,506
Бруто добивка	181,333,583	132,887,765
Данок од добивка	2,420,929	0
Нето добивка	178,912,654	132,887,765
Нето останата сеопфатна добивка	489,023,700	11,370,000
Вкупна сеопфатна добивка	667,936,354	144,257,765

Финансиски податоци

Структурата на добивката за 2022 е следната:

	2021	2022
Добивка од оперативно работење	107,922,000	65,197,765
Добивка од финансиско работење	73,412,000	67,690,000
Бруто добивка	181,333,583	132,887,765
Данок на добивка	2,420,929	0
Нето добивка	178,912,583	132,887,765
Нето останата сеопфатна добивка	489,023,700	11,370,000
Вкупно сеопфатна добивка	667,936,354	144,257,765

Вкупен приход

Остварените вкупни приходи изнесуваат 4,605,995,027 денари , и тоа оперативни приходи во износ од 4,947,427,271 денари и финансиски приходи 78,198,000 денари. Остварените оперативни приходи во 2022 година бележат раст од 1.30% додека финансиските приходи бележат раст за 0.79% во однос на 2021 година.

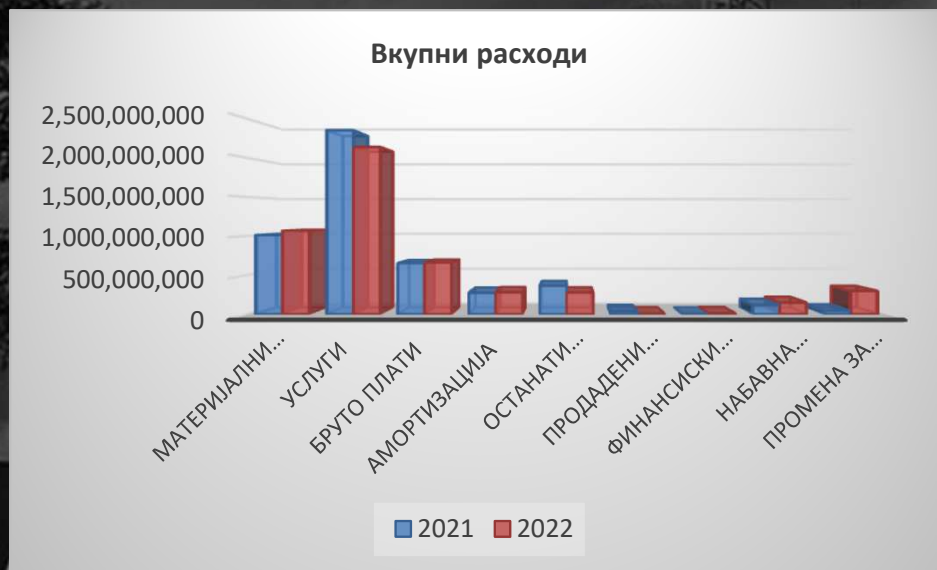
Структурата на остварените приходи е следна:

р.бр	приходи	2021	2022
1	Приходи од продажба	4,655,977,756	4,605,995,027
1.1	Приходи од продажба на домашен пазар	4,652,722,756	4,598,015,000
1.2	Приходи од продажба на странски пазар	3,255,000	7,980,000
2	Сопствено производство	90,427,000	168,466,244
3	Останати оперативни приходи	137,320,000	172,966,000
4	Оперативни приходи=1+2+3	4,883,724,756	4,947,427,271
5	Финансиски приходи	77,582,000	78,198,000
6	Вкупен приход =4+5	4,961,306,756	5,025,625,271

Финансиски податоци

Вкупни расходи

Остварените вкупни расходи за периодот 01.01-31.12.2022 година го следат трендот на вкупните приходи, бележат зголемување за 2.36% и изнесуваат 4,892,737,506 денари. Истите учествуваат со 97.36 % во вкупниот приход, ги содржат материјалните трошоци, бруто платите, амортизацијата, останати трошоци, финансиските расходи и набавната вредност на продадени стоки намалени за трошоците содржани во објекти за пазар.

Консолидирани финансиски резултати

ГД Гранит АД Скопје, изготвува консолидирана финансиска пресметка во која се вклучени следните зависни друштва:

р.бр	подружници	% на учество
1	Хотел Гранит ДООЕЛ Охрид	100
2	Кар Ваш ДООЕЛ Скопје	100
3	Гранмак , Австрија	100
4	Гранмак , Германија	100
5	ГД Гранит ДОО , Бања Лука	100
6	Подружница Гранит , Бања Лука	100

Остварените показатели од консолидираната годишна пресметка на ГД Гранит АД Скопје за работењето во 2022 година се следните:

податоците се изразени во 000 денари

елементи	2021	2022
Вкупен приход	4,973,730	5,026,631
Вкупни расходи	4,832,116	4,980,382
Бруто добивка	141,614	46,249
Данок на добивка	5,807	263
Нето добивка	135,807	45,986
Нето останата сеопфатна добивка	488,664	10,634
Вкупна сеопфатна добивка	624,471	56,620

Структура на капитал извори на средства на Друштвото

Структурата на капитал на друштвото е следна:

акционери 31.12.2022	Број акции	%	број акционери
Домашни физички лица	2,154,440	70.1457	3,813
Домашни правни лица	354,854	11.5536	53
Странски физички лица	49,4577	1.6103	149
Странски правни лица	200,276	6.5207	6
Странски лица (збирна сметка)	1,357	0.0442	-
Неидентификувани акционери - физички лица	9,820	0.3197	-
Сопствени акции	301,173	9.8058	1
Вкупно	3,071,377	100	4,022

Во текот на 2022 година, Друштвото нема стекнато нови сопствени акции.

Извори на средства на Друштвото се сопствениот капитал во износ од 5,784,568,658 денари или 73% од вкупните средства на Друштвото, додека останатите 27% отпаѓаат на обврските кон доверителите (23%) и банките (4%).

Не постојат средства на Друштвото чија вредност не е одразена во билансот на состојба.

Политики во деловното работење

Политика на вложување на Друштвото

Друштвото континуирано вложува во материјални и финансиски средства кои се поддршка за одржување и успешност во работењето на Друштвото. Во 2022 година, Друштвото има вложено 214 милиони денари или 3.5 милиони евра во нови основни средства.

Политика на дивиденди

Друштвото има историја на исплата на дивиденда во секоја од претходните години и истата зависи од висината на остварените финансиски резултати во претходната година, како и финансиската стабилност и ликвидност на Друштвото. На 23.05.2022 година на Годишното собрание на акционери утврдена е бруто дивиденда за 2021 година во износ од 99,727 илјади денари, односно 36 денари бруто за една акција и истата е исплатена. Дивидендата за 2022 година ќе биде определена со одлука на Собранието на Акционери за 2023 година.

Политика на управување со ризикот на Друштвото

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите.

Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политиките на управување со нив се следните:

- Ризик од промени на курсевите на валутите

Друштвото влегува во трансакции со странска валута, кои произлегуваат од продажби и набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Изложеноста на девизните курсеви со состојба на 31.12.2022 изнесува:

	елементи	Изложеност на странска валута во МКД			
		Вкупно	ЕУР	УСД	други
1	Сметки и готовина во банки	1,469,892	921,290	548,602	0
2	Побарувања од купувачи	432,895,031	76,936,365	355,958,666	
3	Дадени аванси	332,177,284	332,177,284	0	0
	Вкупно	766,542,207	410,034,939	356,507,268	0
4	Обврски кон добавувачи	336,422,713	336,442,713	0	0
5	Примени аванси	0	0	0	0
6	Кредити и лизинг	103,324,427	103,324,427	0	0
	Вкупно	439,747,140	439,747,140	0	0
	Нето изложеност	326,795,067	-29,712,201	356,507,268	
	% на изложеност од актива	4%	0,3%	4,4%	

Политики во деловното работење

- Ризик од промени на цените

Друштвото е изложено на ризик од промени на цените на вложувањата расположливи за продажба и истиот е надвор од контрола на Друштвото. Изложеноста на ризикот на промени на цените на вложувањата во акции е претставен преку сопственоста на ГД Гранит АД во:

	елементи	31.12.2021	31.12.2022	индекс
1	Акции во КБ	1,318,920,000	1,330,290,000	101
2	Удели во КБ паричен фонд	28,598,150	60,561,141	212
3	Удели во КБ балансиран фонд	7,067,722	6,245,079	88
	Вкупно	1,354,587,893	1,397,218,273	103
	Вкупно актива	8,089,569,000	7,969,684,643	
	% на изложеност од актива	17%	17%	

- Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите обврски за плаќање. Изложеноста на кредитен ризик односно побарувањата од купувачи според нивната доспеаност со 31.12.2022 е како што следува:

	елементи	Доспеаност			
		Вкупно	Недоспеани	Доспеани во 2022	Доспеани пред 2022
1	Побарувања од купувачи за ситуации	700,091,395	585,926,483	105,329,867	8,835,045
2	Побарувања од купувачи за фактури	232,897,595	117,607,719	60,138,862	55,151,015
3	Побарувања од купувачи за основни средства	13,768,846	3,801,163	2,885,754	7,099,929
4	Побарувања од купувачи од странство	3,144,525	0	241,555	2,902,970
	Вкупно	949,902,361	707,335,365	168,596,038	73,988,959
	% на изложеност од вкупни побарувања		75%	18%	7%

- Ликвидносен ризик;

Ликвидносен ризик постои кога Друштвото нема да биде во состојба со своите парични средства редовно да ги плаќа обврските спрема своите доверители. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потребната готовина за сервисирање на своите обврски и Друштвото нема вакви проблеми во своето работење. Во текот на 2022 година ГД Гранит АД Скопје редовно ги сервисираше своите обврски зависно од приливите на средства од инвеститорите.

Политики во деловното работење

- Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа во Секторот за финансии. Изложеноста на ризикот од финансирање, односно состојбата и доспеаноста на кредитните обврски спрема банки и лизинг компании со 31.12.2022 е следната:

р.бр	елементи	Според доспеаност за плаќање		
		Вкупно	Доспева до 31.12.2023	Доспева по 2023
1	Кредит од Комерцијална банка	7,000,000	7,000,000	0
2	Кредит од Комерцијална банка	113,333,334	39,999,996	73,333,338
3	Кредит од Шпаркасе банка	40,448,879	32,258,097	8,190,782
4	Кредит од Халк банка	58,253,056	21,251,056	37,002,000
5	Лизинг од С-лизинг	11,625,118	9,718,744	1,906,374
6	Кредит револвинг Шпаркасе	91,699,309	91,699,309	0
	Вкупно	322,359,696	201,927,202	120,432,494
	Вкупно капитал		5,784,568,657	
	% на изложеност од вкупен капитал	5.5%	3.3%	2.2%

- Промена на сметководствени политики и корекции на грешки

Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирана година, во се еднакво како и за претходната година.

Сите овие политики беа контролирани и утврдени од страна на надворешниот ревизор Мур Стивенс ДОО Скопје за 2022 година, кои исклучиво беа ангажирани само за потребата од вршење на надворешна ревизија.

ИСТРАЖУВАМЕ, РАЗВИВАМЕ, ПРИМЕНУВАМЕ, УСОВРШУВАМЕ

ГД Гранит АД Скопје во 2022 година се насочи кон модернизација и обновување на градежната механизација и транспортните средства кои се основите за одржување на раст и развој. Во услови на конкурентност следењето на трендовите во градежништвото беше овозможено преку присуството на саемот Баума кае вработените се запознаа со најновата технологија која треба да обезбеди ефикасно и рационално во работењето. Дополнително вработените до различни области беа упатени на стручни усовршувања бидејќи Гранит знае дека движечка сила се неговите вработени.

Потребата од обновување на градежната механизација и транспортните средства оваа година беше еден од клучните инвестициони планови кој се реализираше со цел обезбедување на конкурентност и одржлив раст и развој. Остварувајќи ги плановите од минатата година, во 2022 година инвестициите во градежна механизација и транспортни средства изнесуваше 200,585 илјади денари. Во наредната година ќе продолжиме со инвестициите во основни средства како и на вработените со цел запознавање и примена на новата технологија на работа.

Вкупните инвестиции во основни средства во 2022 година изнесуваат 213,722 илјади денари :

- материјални вложувања 200,585 илјади денари
- нематеријални вложувања 13,137 илјади денари

КОРПОРАТИВНА ОПШТЕСТВЕНА ОДГОВОРНОСТ

Транспарентното и етичко однесување во согласност со националната легислатива и со меѓународните норми, придонесува кон одржливиот развој и грижа за очекувањата на засегнатите страни, е во целост интегрирано во сите сегменти на делување на Друштвото. Пред се, општествената одговорност е интегрирана во деловната политика на Друштвото и како таква е прифатена како исклучително важна корпоративна вредност. Практикувајќи корпоративна општествена одговорност Друштвото е целосно посветено и насочено кон позитивно влијанието врз сите аспекти на општеството, вклучително и економското, социјалното и животната средина.

Успешно имплементираниот и одржуван Интегриран систем за управување со стандарди ИСУ е показател за посветеноста на Друштвото, пред се, кон обезбедување на безбедност на вработените лица и засегнатите страни преку спроведениот стандард за безбедност и здравје при работа ISO 45001, континуирано следење и реализацијата на барањата од стандардот за управување со животна средина ISO 14001 поврзан со делот на социјалните аспекти при реализација на проектите, како унапредување на квалитетот на услугите и производите преку постојано следење на ISO 9001.

Донирањето како витален дел на општествената одговорност и во текот на 2022 година продолжи преку реализирање на значајни програмски содржини и активности. Друштвото континуирано настојува да ги задоволи барањата на вработените и пошироката општествена заедница, и на тој начин да го одржува својот углед и да ја унапредува својата репутација.

Во текот на 2022 година, ГД Гранит како корпоративен донатор, продолжи да ја поддржува мисијата на СОС Детското Село, при што во текот на годината донираше финансиски средства за потребите на нивните проектни активности како и обезбеди летување за младинците од СОС Детско село и нивните ментори како и за децата од Детска амбасада од сите деца на светот.

Развојот и истражувањето исто беа поддржани од Друштво при што Друштвото имаше учество и даде свој придонес во истражувачката работа на Друштвото за геотехника на Македонија и Друштво на градежните конструктори на Македонија.

Континуирано спроведување на механизми за жалби и поплаки за вклученост на засегнатите страни и вработените, со цел да се земат во предвид загриженоста и очекувањата на сите учесници, чие секојдневие може да зависи од активностите на Друштвото. Преку овој систем се одржува блиска интеракција со локалната заедница, успешно се спроведуваат и следат механизмите за подобрување на изведбата од социјален аспект.

За најголеми донатори за донации
во добра 2022

СТРАТЕШКИ ЦЕЛИ ЗА 2023 ГОДИНА

За успешно остварување на своите стратешки цели за 2023 година, ГД Гранит АД Скопје ги утврди следниве мерки и активности:

- ✓ Повисока рентабилност во извршувањето на работите во рамките на дејноста на Друштвото;
- ✓ Постојано следење на квалитетот во изведувањето на градежните работи;
- ✓ Зголемување на степенот на опременост со основни средства;
- ✓ Зголемување на степенот на инвестиции во материјални средства;
- ✓ Управување со човечки ресурси преку кои се обезбедува повисок квалитет во работењето;
- ✓ Обезбедување на економично и ефикасно извршување на работите;
- ✓ Превземање на мерки за справување со економската криза и инфлацијата во наредниот период
- ✓ Усовршување на софтверските решенија за рационално извршување на задачите и обезбедување на контрола над работењето.

Проектите на кои претендира Друштвото се општествено значајни и се финансирани во голема мера од инвестиционите политики на државните субјекти, како најголеми инвеститори во инфраструктурата. Оттука, мерките и активностите во 2023 година, во голема мера суцесивно ќе го следат трендот на пораст на инвестициите во инфраструктурата, со цел обезбедување на стабилна ликвидност на Друштвото.

Работењето ќе се заснова на континуирано планирање, организирање на работната сила и градежната механизација, транспортни средства и постројки кон постигнување на висок баланс на искористеност на основните средства за работа и работна рака и минимизирање на трошоците, имјаќи ја во предвид финансиската криза која ќе следи во периодот на 2023 заради надминување и опоравување на економијата од општествените случувања на светско ниво. Друштвото ќе ги следи развојот на пазарите во европски рамки со цел да согледа можности за искористување на капацитетите и на странските пазари.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

В О В Е Д

ГД Гранит АД Скопје, како акционерско друштво има формирано двостепен систем на управување, составен од Надзорен и Управен одбор.

Надзорниот Одбор на Друштвото ги остварува надлежностите определени со закон, подзаконските прописи, Статутот и другите акти на Друштвото.

Согласно тоа, членовите на Надзорниот Одбор имаат клучна улога во надзорот над управувањето со Друштвото, именувањето и разрешувањето на членови на Управниот Одбор, одобрувањето на стратегијата, деловниот план и буџетот на Друштвото, организирањето на Служба за внатрешна ревизија, именување и разрешувањето на нејзините членови и одобрувањето на политиките и процедурите за вршење на внатрешна ревизија, како и други работи во согласност со законските и подзаконските прописи, Статутот и другите акти на Друштвото.

Членовите на Надзорниот Одбор се избрани за период од 6 (шест) години.

Овој План има за цел да ги подржи постоечките критериуми во поглед на ангажираноста и перформансот на членовите на Надзорниот Одбор, во случај на избор на нови членови, со цел да се овозможи непречено функционирање на Друштвото.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

1. ЦЕЛИ НА ПЛАНОТ ЗА СУКЦЕСИЈА

Овој План има за цел да обезбеди континуитет во работењето на Надзорниот Одбор, преку идентификување и избор на потенцијални кандидати во случај на целосно, планирано или непредвидено исклучување на било кој од неговите членови.

Целта на Планот е да:

- Даде насоки со цел да се обезбеди подготвеност за замена на било кој од членовите на Надзорниот Одбор, при што особено ќе се води сметка за начелото на добро работење;
- Да обезбеди дека има соодветни и проактивни процедури за регрутирање и избор на соодветни кандидати, кои се во согласност со законите, подзаконските акти, Статутот и другите акти на Друштвото;
- Да обезбеди дека постои рамка која го идентификува потребното знаење, вештини и искуство кое ќе даде придонес во генералното знаење, вештини и искуство на Надзорниот Одбор, со цел истиот да биде во можност да ги извршува обврските кои прозлегуваат од законите, подзаконските акти, Статутот на Друштвото, Деловникот на Надзорниот Одбор и другите акти на Друштвото;
- Да обезбеди континуитет преку непречена сукцесија на било кој од членовите на Надзорниот Одбор, која ќе обезбеди баланс меѓу свежата перспектива и независност и искуството и институционалната меморија на Одборот;
- Ќе обезбеди усогласеност со најдобрите корпоративни практики, законските рамки, а особено Законот за трговски Друштва, Статутот на Друштвото, Кодексот на корпоративно управување на Друштвото и Деловникот на Надзорниот Одбор.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

2. УПРАВУВАЧКА РАМКА И ОДГОВОРНОСТИ

Членовите на Надзорниот Одбор се избираат и отповикуваат од страна на Собранието на акционери. Членовите на Надзорниот Одбор ги избира Собранието. При изборот се назначува кој член се избира како независен член. Собранието ги избира членовите на Надзорниот Одбор со јавно гласање. За член на Надзорен Одбор може да биде избрано физичко лице кое е деловно способно и против кое не е изречена казна, односно прекршочна санкција забрана за вршење должност, која делумно или целосно е опфатена во предметот на работење на Друштвото, додека трае таа забрана. Членовите на Надзорниот Одбор се избираат за време од шест години. Членовите на Надзорниот Одбор можат повторно да бидат избрани. Предлог-листа за избор на членови на Надзорен Одбор можат да дадат акционери кои поседуваат најмалку 20% од вкупниот број акции со право на глас. Во предлог-листата мора да биде назначено кој член се предлага како независен член. Предлогот се дава во писмена форма најдоцна 10 дена пред одржување на Собранието и мора да биде потпишан од предлагачите. Предлогот се доставува до органот кој го свикува Собранието. За сите предложени кандидати, органот што го свикува Собранието во писмена форма објавува податоци за возраста, полот, образованието и другите професионални квалификации и вештини, работното искуство и како го стекнал, во кои друштва е или бил член на орган на управување, односно на Надзорен Одбор и други поважни функции што ги вршел, општествениот статус, бројот на акциите што ги поседува во Друштвото и други друштва како и заемите и други обврски кои ги има спрема Друштвото. Ваквите податоци мора да бидат достапни на акционерите 7 (седум) дена пред Собранието да пристапи кон избор.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

Гласањето го спроведува Комисија за спроведување тајно гласање, избрана од редот на акционерите на самото Собрание. За резултатите од гласањето, Комисијата поднесува извештај пред Собранието. За членови на Надзорниот Одбор се избрани кандидатите од листата која добила повеќе од половина од присутните гласови. Дококу ниту една предлог-листа за членови на Надзорниот Одбор не го добила потребното мнозинство гласови, гласањето се повторува. При повторното гласање за избрана се смета онаа листа која добила најмногу гласови.

При предлагањето и гласањето за нови членови на Надзорниот Одбор, помеѓу другото, особено се земаат во предвид следниве критериуми:

- Компетенции кои се неопходни да ги поседува членот на Надзорниот Одбор, согласно динамиката и предизвиците на работењето на Друштвото со кои може да се соочи членот во текот на неговото работење,
- Независноста и непристрасноста како што се определени и барани од законот, подзаконските акти, Статутот на Друштвото и Деловникот на Надзорниот Одбор, како и во другите акти на Друштвото;
- Поседувањето на аналитички способности, способност за носење одлуки, познавања од градежништвото и финансиското работење, како и важечката регулатива и добрите корпоративни практики.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

3. ВОДЕЧКИ ПРИНЦИПИ

1. Соодветна диплома за универзитетско образование, со цел да се утврди дека членот на Надзорниот Одбор ги поседува потребните вештини и знаење, како би можел да ги извршува должностите кои ги носи таквата функција. Дополнително, се очекува од членот на Надзорниот Одбор да располага со доволно ниво на експертиза во областа, со која ќе допринесе за подобро и поефективно работење на Одборот.
2. Покрај сето веќе наведено, цел на Надзорниот Одбор е и да обезбеди разноликост каде што би се овозможила избалансирана полова застапеност во насока на обезбедување на стручни професионалци, без оглед на нивната етничка припадност, раса, вероисповед, сексуална ориентација, политички гледишта и други определби.

ПЛАН ЗА СУКЦЕСИЈА НА НАДЗОРЕН ОДБОР на ГД Гранит АД Скопје

- I Издание –
Ноември, 2022 година

4. АЖУРИРАЊЕ НА ПЛАНОТ

Надзорниот Одбор ќе го ревидира и ажурира овој План, секогаш и онолку често колку што ќе се јави потреба од истото.

5. ОБЈАВУВАЊЕ И СТАПУВАЊЕ ВО СИЛА

Овој План за сукцесија на членовите на Надзорниот Одбор на Друштвото е објавен на веб страницата на Друштвото, со цел да биде достапен за запознавање од сите заинтересирани страни.

Одредбите на овој План стапуваат во сила со денот на донесувањето на Одлуката за усвојување на Планот од страна на Надзорниот Одбор на ГД гранит АД Скопје.

Претседател на Надзорен Одбор
Ивана Милковска Симева